

Ambulans iesus iuxta mare rē.
Mat. iiiij. mar. i. Luc. v. **Hystoria**
b^o euāgelij facta ē anno xpī. xxxi
vi. idus iunij. dñica. luna. iij. inditio. iij
Ante initū illi^o euāgelij scribit. s. mathe
us in eo. cap. q̄ postq̄
xp̄us ieiunauit. xl. die
bus r. xl. noctib^o ī de
serto. Tūc postmoduz
venit r habitauit ī ca
pharnaū r in finib^o za
bulon r neptalim. r ce
pit p̄dicaret dicere pe
nitentiā agite appro
pinq̄bi ei regnū celo
rū. **Ambulās** iesus iu
xta mare galilee. **Ry.**
mare illud ē qdā lac^o
habēs centū stadia lō
gitudinis r. xl. latitu
dinis p̄ quē trāsit ior
danis fluvius vt dicit
Hier. dr aut mare bz
modū hebraicū loquē
di in quo magna con
gregatō aquaz vocat
mare. fm. illud. H̄. i.
Longagatōes aquaz
appellauit maria. vo
cat etiā aliquā stagnūz
genezarth. vtz Lu. v.
dr etiāz mare galilee.
qr est in regione illa.
Et etiā dr aliquā mare
tyberiadis a citate ty
beria sita sup tpm ma
re (vidit du. fra.) **Hor**
ra. nō tñ corpor. s. etiā spūalr. vñ Criso.
ad corda pl^o h̄ ad facies respiciens (sy
monē q̄ vocat petr^o r andrē fratrē eius
mittentes rhetē in mare) **Hor.** ad piscan
dū r quesendū victū (erāt eī p̄scatores)
vñ Cris. p̄scatores illiterati mittunt ad
p̄dicandū ne fides credentū nō in dixit
dei. s. in eloquētia siue in doctrina homi
putaref (at illi cōtinuo relictis rhetibus
secuti sunt eum) vñ Cris. in hoc docue
rūt nos apli q̄ nō potest terrena posside
re r pfecte ad celestia p̄perare. aer int̄ ce
lum r terrā cōstitut^o oñdit q̄ inter cele
stia r terrena nulla p̄t eē cōiunctio. **Cele**

stia q̄ spūalia r leuila sunt sursum ducē
terrena; qz ponderosa r grauia deorum
deponūt. **Lyr.** sciendū q̄ isti apli legunt
ter vocati a xp̄o. **Prima** vocatio fuit im
mediate post baptismū xp̄i: vt h̄ Joh. i.
q̄ duo discipuli Jo
hannis baptiste audi
erūt ipm de xp̄o. Ecce
agn^o dei. ecce q̄ tollit
peccata mundi. r ibi
dē dr q̄ andreas frat
symōis petri erat vn^o
ex duob^o q̄ secuti fue
rāt iesum: r ibi dr quō
andreas adduxit fra
trē suū symonē ad ie
sum. **Secunda** vocatio
fuit in captura pisciūz
qā describet Lu. v. c.
di. q̄ xp̄s ppter turbas
irruentes ascendit in
naum Petri ad p̄di
candū poplo. Et finita
p̄dicatio iussit relara
ti rhetē in captura pi
sciūz. r visa multitu
dine pisciū captorum
sciens petr^o q̄ nō po
terat esse virtute bu
mana p̄cedidit ad ge
nua iesu dicens. Extia
me dñe. q̄ homo pec
ator suz. s ille due vo
catōes nō fuerunt p
prie ad aplatum: s ad
quandam familiaritatē.
Tertia vocatio su

it ista de qua fit mentio in euangelio ho
dierno. Quando relictis rhetibus r na
ui secuti sunt iesuz. amplius ad predicta
negocia non reuersuri. sed intendentes
doctrine christi. ergo dixit eis. (faciatos
fieri p̄scatores hominuz r procedens in
de) **Horra.** id est a loco illo ad alium (vi
dit duos alios fratres Jacobuz zebedei
r Johannem fratre eius in naui cum
sua) **Ande** Cris. id est reparātes. quod
maxime est pauperratis indicium vetera re
parabant. quia noua vnde emerent non
babebant. (r vocauit eos) **Horra.** duos

vocat et destinat ut p[ro]tz Luc. x. P[ro]pria p[re]d[ic]tio
duos pplos couertendos. Iudeoꝝ et g[ra]eci
tulii. Scđo p[er] duplicem salutem. s. corpo
ris et anime. Tercio p[er] testimonij ve
ritatem. vtz Deu[el]p. xii. In ore duox stat oē
testimoniu[m] (illi autē sta
tim relictis rhetorib[us] et
patre securi sunt eu[er]bi) Sed q[ui]ris hic quō ist
apli relictis omib[us] se
cuti sunt eu[er]bi. Dicendū
est Lyra. q[ui] i[ps]o erat
virtus diuinitatis et iō
sicut poterat exterius
vocare p[er] vocē. ita po
tuit interius attrahere
p[er] voluntate sua per
inspirationē. Item no
tandum q[ui] p[er] simplici
es p[er]scatores potius
constituit aplos et p[re]di
catores euangelij q[ui] li
teratos vt fides euan
gelij magis attribue
ret sapientie diuine q[ui]
humane.

Icebat iesus
turbis iudeoꝝ
d[icitur] Math. xxiiij
Lu. xi. Historia huius
euāgeliū facta est An
no xpi. xxiiij. kal. april
feria. tū. luna. xij. indi
catione sexta. q[uod] initiu[m]
illius euāgeliū scribit. s.
Matheoꝝ in eoꝝ ca. q[ui]
xps maledixit scribis
et phariseis d[icitur]. q[ui] vob
scribe et pharisei hypo
crite q[ui] claudit[ur] regnum
celorum a[n] hoies vos ei
nō intratis nec introe
utes sinitis intrare.
q[ui] vob scribe et pha
risei hypocrite q[ui] deci
matis mentis et anetuz
et ciminiū et reliquistis
et grautora sunt legis
iudicij misericordiam
et fidem. Hec oportuit facere et illa nō omitt
tere. Duces ceci excolates culicē. Lame

In aūt glutientes. q[ui] vobis scribe et pha
risei hypocrite: q[ui] siles estis sepulcris de
albatis q[ui] a foris apparent hoibus speci
osa. Interi? q[ui] sunt plena ossibus mor
tuorum et omni spurcicia. sic et vos a foris q[ui]
de parentis hoib[us] iusti
Intus autē estis pleni
hypocrisi et iniestate.
Tunc postmodū sequi
tur euangeliū hoc die
nū. (Dicebat autē ihs
turbis iudeoꝝ et p[ri]ci
pib[us] sacerdotuz. Ecce
ego mit. adyos.) Hor
instruendos et reuocā
dos ad me (pphetas et
sapientes et scribas.)
Lyra. q[ui] in discipulis
xpi multi habuerunt
spiritū ppheticū. sicut
Johannes euāgelistā
vt p[ro]tz in Apo. Aliqui
etiam fuerūt scribe sicut
quatuor euāgelistae q[ui]
scripterūt verba et fa
cta xpi et etiam apostoli
q[ui] scripterūt ep[ist]olas ad i[n]struptionē pp[er]li xpiani
Fuerūt etiam sapientes
q[ui] de diuinis et celesti
bus a deo illuminati.
(et ex eis occidetis) q[ui]
iacobus frater iohan
nis ab eis est occisus.
vt patz Act. x. et letūs
stephanus lapidat. vt
ptz Actuū. viij. et mul
ti alij (et crucifigetis)
vt petru[m] et andrea fra
trem eius: et philippu[m]
aplum et multos altos
(et ex eis flagellabitis
in synagogis vestris)
hoc patet in actibus
apostolorū vbi dicit.
q[ui] omnes apostoli fue
runt simul flagellati a
iudeis. et prohibiti ne
p[ro]dicarent in no[n]e ielu
Actuū quarto. et petrus respōdit dicens.
Optet deo plus obediens q[ui] hominibus.

N illo tēpe
Dixit iesus discipu
lis suis. Sint lūbivestri pre
cincti et lucerne ardentes in
manib[us] v̄fis et c. Hoc euā
geliū quere infra in cōi scđoꝝ

N illo tēpo-

re Thomas unus ex
duodecim q[ui] dicit didimus
nō erat cū eis quādo venit
jesus et c. Hoc euāgeliū cum
sua postilla quere ante i do
minica octaua pasche.

In die sancti Stephani
prothomartyris Euāgeliū
lūm fm. Athene. xxiiij.

N illo tempore
Dixit iesus turbis iudeoꝝ et
et principib[us] sacerdotū. Ec
ce ego mitto ad vos pphe
tas et sapientes et scribas. et
ex illis occidetis et crucifi
getis et ex eis flagellabi
tis in synagogis vestris.

(et psequimini de ciuitate in ciuitate) In sanguine huius Christi discipulis suis dixit Iohannes. Si me persecuti sunt et vos psequeamur non est seruus maior domino suo. Item Christus dixit discipulis suis Mattheus. Et vos persecuti fuerint in una ciuitate fugite in alias (ut veniat super vos). In generatione ista (omnis sanguis iustus). I. debita vltio pro effusione sanguinis iustorum (quod effusus est super terram a sanguine Abel iusti) quoniam frater suus chayn occidit id quod deus respexit ad Abel et ad murem eius sed ad chayn et ad murem eius non respexit (vulgus ad sanguinem Zacharie filii Barachie quem occidisti) Propterea quod arguebat ex iussu et inspiracione dei regem Israel cum populo suo. ut habebet. ii. Psala. xxliii. Spissus dominus induit zacha-riam filiumトイade sacerdotis et sicut in spectu populi dicet. Quare trah gredimini preceptum domini. et congregati aduersus eum miserunt lapides iuxta preceptum regis ipsorum occiderunt (inter templum et altare). I. holocaustum quod erat extra templum. I. atrio templi. Mandatum est in libro Iohannes. quod Abel fuit simplex homo pastor qui non erat litteratus. Zacharias fuit litteratus et legens per hoc enim duos intelligimus omnes iusti ab eis occisi. et est sensus. Ut veniat super vos omnis sanguis iustus quod effusus est a sanguine Abel iustus versus ad sanguinem Zacharie filii Barachie. I. sanguine iusti minimi versus ad sanguinem maximi iusti (amen) Iohannes. fideliter dico vobis veniet hec omnia super generationem istam. I. super populum iudaicum quod per crimines vestrum iustus est multipliciter diversis

tribus Hierusalem. Hic pontifices ostendit pro certe. quod frequenter de ciuitate est facere quod populis in ea habitatis facit (quod occidit prophetas) Iohannes. i. profecisti occidere (et lapidare eos quod ad te missi sunt) I. ad instructionem tuam: sicut per nos in antiquis prophetis (qui tunc voluntate congregare) Iohannes. In cultu virtutis dei per fidem et charitatem (filios tuos). I. iudeos (quemadmodum congregat gallina pullos suos sub alas) Ponit hic exemplum gallina ad ostendendum affectum suum ad pulm suum. Inter alias aves gallina videtur magis affectu ad conservationem et nutritionem pullorum. Vnde Ambrosius. Hec avis tamquam affectus habet ad pullos ut eorum inserviatur et affecta infirmatur et eos alis suis protegens. contra muluum pugnet (muluum) Iohannes. oratio prophetarum ad eos missis ostendit et postea sancti Johanne baptizant et ultimo dñi nostrum Iesum Christum cum discipulis suis cotepererunt propter quod subditur per pena (ecce relinquit proposito vestra) Secundum. i. templum et ciuitatem deserta. propter destructionem ciuitatis et templi quod facta est per Tyrus et vespasianam in vindicta mortis Christi et suorum prophetarum et etiam apostolorum (dico enim vobis non me videamus) Iohannes. i. a tempore passionis Christi quando de primo luminebat futura quoniam Christus dixit illa hora donec dicatis benedictum quod ve. in nomine domini. Iohannes. b. erit quoniam Christus venit ad iudicium. Tunc enim iudei quoniam sine misericordia creditur sunt in Christum quoniam cognoscet se ab altero esse deceptos tunc Christus laudabunt et profitebantur Christum.

d. Ecce Iesus per seque me tecum. Iohannes. xxi. Historia huius euangelii facta est

et psequimini de ciuitate in ciuitate. ut veniat super vos omnis sanguis iustus quod effusus est super terram a sanguine Abel iusti versus ad sanguinem Zacharie filii Barachie. quem occidisti inter templum et altare. amem dico vobis veniet hec omnia super generationem istam. Hierusalem Hierusalalem quod occidit prophetas et lapidas eos qui ad te missi sunt. qui tunc voluntate congregare filios tuos quemadmodum congregat gallina pullos suos sub alas nolueristi. Ecce reliquet vobis dominus viva deserta. dico enim vobis. non me videbitis amodo donec dicatis benedictum quod venit in nomine domini.

In festo sancti Iohannis euangelio. Iohannes. xxi. Johanna. xxii.

In illo tempore dixit Iesus petro

prophetarum et etiam apostolorum (dico enim vobis non me videamus) Iohannes. i. a tempore passionis Christi quando de primo luminebat futura quoniam Christus dixit illa hora donec dicatis benedictum quod ve. in nomine domini. Iohannes. b. erit quoniam Christus venit ad iudicium. Tunc enim iudei quoniam sine misericordia creditur sunt in Christum quoniam cognoscet se ab altero esse deceptos tunc Christus laudabunt et profitebantur Christum.

anno xxiij. xxiiij. nonas april. feria. iij. luna
xxvi. inditōe. vi. Annō int̄rū illius euāgelij
scribit s. Job. in eodē cap. q̄ xp̄s post re
surrectionē suā dixit petro. Amē amē di
eo tibi. cū es̄s iunior cingebas te et am
bulabas quo volebas

Cū aut̄ senueris exten
des man⁹ tuas t̄ alius
te cinget et ducet q̄ tu
nō vis. hoc aut̄ dixit si
gnificas q̄ morte clari
ficatur ester deū. et b̄
en dixisset dicit ei (seq̄
re me) Tho. sc̄z ad pas
tōne voluntarie. q. d.
Mō timeas mori p̄ me
qr̄ ego p̄us p̄ te mortu
us sum (cōuersus pe
trus vidit illū discipu
lū q̄ diligebat iesus
sequente) Ly. qr̄ cepe
rat ire post xp̄m. sicut et
petrus (q̄ t̄ recubuit i
cena sup̄ pect⁹ ei⁹ t̄ di
xit). I. suadete petro si
lenter interrogauit (dsie
ds est q̄ te tradet: hūc
cū vidisset petr⁹ dixit.
Hāc hic aut̄ qd̄) dili
gebat aut̄ petr⁹ iohā
nē spāli dilectōe. Et cū
intellexisset ex verbis
xp̄l. q̄s dixit ei. Seq̄re
me sc̄z in eodē genere mortis. q̄ esset pro
xp̄o crucifigendus. solicitat t̄ qrit de fine
iobānis dicēs. hic aut̄ quid sc̄z sustinebit
numqd̄ occidet nunqd̄ crucifigēt sicut et
ego. Ly. q. d. Bonū esset ut iste adiunge
retur nūbi socius (dicit ei iesus. sic eū vo
lo manere) Tho. i. ad senium ventre (do
nec venia) Ly. ad vocandū eū ad gloriā
celestē de statu hui⁹ mundi. Habet eū in
legenda sc̄z iobānis q̄ xp̄us apparuit ei
circa finē vite sue vocans eū ad gloriam
(quid ad te) Ly. quia ad petrū nō p̄tine
bat sc̄re quid deus ordinabat de iobā
ne in futurū. Sicut dictum est apostolis
Actuū p̄mo. Non est vestrū nosse tempo
ra vel momēta. que pater posuit i sua po
testate. Sed tm̄ p̄tinebat ad ipsum verbo
christi prompte humiliter obedire. ideo

subdit (tu me sequere) quasi diceret. fm̄
Augustinū. Molo eū sequi me p̄ crucem t̄
passionē. sicut tu me sequeris. sed manē
re in carne donec veniaz recepturus eum
in eternam beatitudinē (exīst ergo sermo

iste inter fratres) Ly.
id est ap̄lōs qui erant
vñiti in charitare fra
terna (q̄ discipul⁹ illo
nō morit⁹) Tho. puta
uerūt q̄ dñs dicerit eū
sic debere manere. id ē
sem̄ viuere t̄ non esse
moriturū donec veni
ret xp̄s ad iudiciū. vñ
q̄ nō esset sic intelligē
dū: ipse iobes sūr de
clarat cū dicit (t̄ nō di
xit iesus q̄ nō morit⁹)
Ly. quia fm̄ veritatem
mortuus est p̄ separatio
nē aīe a corpore. qr̄ qlt
bet hō debitor ē mor
tis ex primo parentū
transgressione. fm̄ qd̄
d̄ ad hebreos. ix. Sis
tutū est oib⁹ hōib⁹ se
mel mori (sic eū volo
manere) Ly. hoc ē nō
per martirium me seq̄. tm̄
qr̄ in eo fuit p̄p̄itū
do ad tolerandū mar
tyriū. q̄s fuit plectus

in feruentis olei doleū. Ideo illud p̄ mar
tyrio ab ecclesia colitur. quia fm̄ qd̄ dicte
btūs Aug⁹. Non ē impar meritū patien
tie in iobāne q̄ passus nō est et in petro q̄
passiōne sustinuit (donec veniam) Lyra.
Assūmēt animā ei⁹ a corpore abiq̄ t̄ an
gustia t̄ dolore. qr̄ iobānes dolorē morte
nō sensit ex spāli privilegio in signū inte
gritatis ḡginialis (hic ē discipulus ille)
Ly. sc̄z iobānes (q̄ testimonius phibet de
his) sc̄z q̄ vidit et audiuit (Et scripsit h̄)
Lyra. Modus enim antiquoꝝ fuit. q̄ illi
scribebat histořā q̄ vidissent. Et ideo d̄
lystoria ab h̄storī qd̄ ē videre. Et ideo
iobānes q̄ vidit t̄ audiuit. sc̄z verbar̄ fa
cta xp̄i cōuenientissime potuit scribere (Et
scimus quia verum est testimonium eius)
Thomas. cui vtq̄ credendū est.

Ecce angelus domini apparuit et.
 e Math. ii. Historia huius euangelij
 facta est anno Christi priori visuali. pri-
 die nonas februarij. sabbato. luna. xiiij. in
 ditione. iiii. Huius initio illius euangelij scribit
 scribit seipsum matheus
 in eo deo causa. quod tres ma-
 gis accepto rursum in som-
 nis ne rediret ad hero-
 dem per aliam viam reuersi-
 sunt in regiones suam quod
 cum recessissent (ecce an-
 gelus domini apparuit ioseph in somnis dicens.
 Surge et accipe puerum
 et matrem eius. et fuge in
 egyptum et esto ibi usque
 ad dictam tibi futuram enim
 est ut herodes querat pu-
 erum ad perdendum eum). Ly-
 ra. deus puerorum psecu-
 tionem herodis per ange-
 lum amonuit ioseph ut
 puerum in egyptum porta-
 ret. Ad cuius intellectum
 notandum quod herodes cre-
 didit primo magos fu-
 llisse delusos ex appari-
 tione stelle fantastice.
 Et ideo tunc non curauit
 de pueri inquisitione.
 Sed postea oblati pueri
 in templo in die purifi-
 cationis. et a symeo-
 ne iusto predicato et ma-
 nifestato. et etiam ab ana-
 na prophetissa coram toto
 populo. ut per Luce. ii.
 Tunc fama pueri nati
 crescente voluit hero-
 des ipsum perdere. sed inter-
 rim ibis portaret epiphany
 ioseph in egyptum. unde se-
 tur (quod puerorum accepit
 puerum et matrem eum nocte)
 Ly. propter timorem hero-
 des ut negocium fieret
 magis occultum (et seces-
 sit in egyptum et erat ibi
 usque ad obitum herodis) scilicet
 per septem annos (ut adim-

pleretur quod dictum est a domino propheta) Osee
 xi. (dicentes ex egypto eau filium meum tunc
 herodes videt se illius a magis) Hor. quod
 non redierunt ad ipsum (iratus est valde) rumores
 regnum suum perdere (et mittentes occidit). loc.
 cidere iussit (oem pue-
 ros quod erat in bethleem
 iuda et obi finibus auctor)
 Hor. ut ipse non effuge-
 ret (a bimatu et infra)
 Hor. i. biennio et min-
 us oem pueros masculi
 lini sexus quod habebant
 duos annos vel minus
 Mortandum quod occiso
 puerorum facta est post an-
 num et quatuor dies a natu-
 ritate Christi. quod herodes
 fuit impeditus ab execu-
 tione huius facti. quod fuit
 citatus ad curiam romana
 nam ad petitionem filiorum
 suorum ipsum accusantium
 postquam fuit reuersus et
 in regno confirmatus
 tunc impletus de necessitate
 puerorum quod paucus con-
 cepit: tunc adimpletum est
 quod dictum est a hieremias
 prophetam dicentem (vor
 in rama). i. in excelsis
 (audita est ploratio)
 Hor. quod tunc ad filium puerorum
 (et vulnus) factum
 ad filium matrem parvum
 enim vnum patiebantur
 dolor scilicet puerorum. ha-
 bentes duplice scilicet puerorum
 et alienum (Rachel plora-
 rans filios suos) Hor.
 ra. et Rachel intelligit
 bethleem. quia Rachel
 sepulta fuit iuxta beth-
 leem. ut patet Genes.
 xxv. Et ideo ratione se-
 pulture dicta est mater
 ipsius bethleem et ha-
 bitantium in ea (et no-
 luit consolari quia non
 sunt) Ly. subintelligi-
 tur videntes.

In die Innocentium Euangeliū fīm Abath. iij.

N illo tempore

Angelus domini apparuit in som-
 nis ioseph dicens. Surge et
 accipe puerum et matrem eius.
 et fuge in egyptum et esto ibi
 usque ad dictam tibi futuram est
 ut herodes querat puerum
 ad perdendum eum. Qui co-
 surgens accepit puerum et ma-
 trem eius nocte et secessit in
 egyptum. Et erat ibi usque ad
 obitum herodis ut adimplere
 tur quod dictum est a domino propheta
 tam dicente. Ex egypto vo-
 caui filium meum. tunc herodes
 videt quoniam illusus esset a ma-
 gis: iratus est valde. Et mit-
 tens occidit oem pueros qui
 erant in bethleem et in omnibus
 finibus a bimatu et infra fīm
 tempus quod exquisierat a magis
 Tunc adimpletum est quod dictum
 est a hieremias prophetā dicen-
 tem. Vox in rama audita est
 ploratio et vulnus multus.
 Rachel plorans filios suos
 et noluit consolari quia non
 sunt.

In festo conversionis pau-
 li. Euangeliū fīm Abath. xix.

Ecce nos reliquimus oia et cetera. **M**a thei. **xix.** Hystoria huius euangelij facta est anno Christi xxxiiij. v. kal. octobris. dominica luna. xiiij. inditae. v. An initium illius euangelij scribit securus mattheus in eodem capitulo. quod Christus dicit discipulis suis. amen dico vobis. quod diues difficiliter intrabunt in regnum celorum. Et iterum dico vobis. Facilius est canem et porcum acus trahere quam intrare in regnum celorum. Quidam autem discipuli mirabantur valde dictis. quod ergo poterit saluus esse. Aplicens autem Iesus ait illis. apud homines hoc impossibile est. apud deum autem omnia possibilia sunt. Tunc respondet petrus dicit ei. Ecce nos reliquimus oia et secuti me in generatione cum sederit filius eius in sede maiestatis sue. sedebitis et vos super sedes duodecim iudicantes. xiiij. tribus israel: et omnes qui reliquerint dominum vel fratres vel sorores: aut patrem aut matrem aut vires: aut filios: aut agros. propter nomen meum: certupliciter accipiet et vita eterna possidebit.

In festo Purificationis marie virginis. Euangeliu[m] Lucam. iij. capitulo.

Nillo tempore. Postquam ipse sunt dies purificati sunt dies purgationis. scilicet in regeneracione. scilicet in iudicio propter resurrectos mortuos. cum sederit filius hominis. **L**y. quod sicut in forma hominis iudicatus est coram prophetate. ita in forma humana iudicabitur. sicut dicitur. hic iesus qui assumptus est a vobis in celum sic veniet secundum ad iudicium. quod sicut in humilitate ascenderat. ita in humilitate descendat ad iudicium. in sede maiestatis sue. **L**y. in primo enim aduentu sedebit in sede humilitatis. sed in secundo aduentu sedebit in sede maiestatis per manifestam potentiam. sedebitis et vos super sedes dei. iij. d. tri. israel. **A**dvertitur

dum hic est secundum **L**y. quod iudicare accipit tripliciter. Uno modo principaliter sicut iudex qui perficit sententiam et hoc modo solus Christus iudicabit. Alio modo per sedere in loco eminenti iure in iudicem. sicut assessores iudicis. et hunc modo

aperte alij prefecti cum christo iudicabunt. Tercio modo accipit large. scilicet sententiam iudicem approbare. et hunc modo omnes electi iudicabunt. quod sententiam iudicis approbabunt. et omnes qui reliquerint dominum. **S**oror. scilicet sponsa (vel fratres vel sorores) qui ad ipsius nos nobis pares (aut patrem aut matrem) ceperunt ad superiores (aut virorum) et ad collaterales (aut filios) et ad inferiores (aut agros). i. substantiam proprieatem meam meam inuocandis predicandis defendendis. **A**nno Acti xx. dicit apostolus paulus. Ego non solus aliigari sum moxi patrum sed in hierusalem propter nomine domini nostri Iesu Christi. (cum duplum accipiet) **L**y. quod bona ipsalia pro Christo debet misericordia bona gratia rectipiet hic: quod ita excedunt bona ipsalia sicut eternarius numerus excedit unitatem (et vita eterna possidebit) scilicet in futuro.

Ostegni impleti sunt dies purgationis Christi. **L**u. iij. Hystoria huius euangelij facta est anno Christi p. viij. nonas februario. feria. v. luna. xi. inditae. iij. An initium illius euangelij scribit sanctus Lucas ille euangelistus quod lectio est in die circumcisio[nis]. Postquam colubrati sunt dies octo ut circuncidaretur puer vocatus est nomine eius ibi: quod vocatus est ab angelo priusquam in utero conceperetur. Et statim secundum euangelium hodiernum. Postquam impleti sunt dies purgationis marie est gemmatio. Motardus est hoc anno. lex purificatio[nis]

erationis *Lexit.* xij. ca. erat q̄ mulier que suscep̄to semine pepisset masculū inūda esset septē dieb̄ legata a cōsortio homī: r̄ die octaua circūcidere infantil: r̄ post dictos dies. vii. manere mulier triginta trib̄ dieb̄ se quentib̄ in purificatiōe sanguis sui. abstinēs nō a p̄foratio hoīm: b̄ ab ingressu tēpli: r̄ sic die q̄drageſimo offerebat infans in tēplo r̄ munera pro eo. Si aut̄ feminā p̄perisset immunda esset p̄tij. dieb̄. r̄ in octuaſimo die purificabatur sine oblatione tē. (Tulerūt inq̄ ielū). xl. die a natuitate (iherusalē) scz i tēplū (parientes eius) scz maria m̄ ei⁹ et ioseph p̄ ei⁹ putatiuns (vt sisteret eū). i. offeret vel conse crarent. vt dicit glosa interl. (dō sicut scri p̄tū ē in lege dñi. quia oē masculinū adapiēs vulua sc̄m dō vocabit). i. p̄mo nascēs cultusmodi erant p̄mognitī (r̄ ut darēt hostiā sicut scriptū ē in lege dñi) scz *Lexit.* xii. (par tururū aut duos pullos colubariū) *Soror.* ista erat oblatio pauperū q̄ nō poterāt h̄ie agnū q̄ erat oblatio di uituz. versutū ipsa b̄tā x̄go p̄cōsiorē agnum scz illū q̄ tollit peccata mūdi obtulit. Sc̄dū circa b̄ fī *Lyra* q̄ b̄tā virgo nō tenebatur ad ista q̄ dicta sunt de purgatione. quia *Lexit.* xij. scribit. Mu lier si suscep̄to semine peperit masculū inūda erit septē dieb̄ tē. Et ideo lex illa ligat tūm mulieres de virili semine cōcipi entes. Qd̄ nō habuit locū in b̄tā virginē maria; verū sicut eius filius circūcidi vo

luit r̄ alia legalia seruare ex sua humilitate q̄uis nō teneret. Sic b̄tā virgo q̄ sute humilium voluit obseruare (r̄ ecce homo erat in hierusalē) que est ciuitas sc̄tā (cui nomē symeon) *Ly.* ex quo patet ei⁹ fama quia inter sacerdotes erat famosus r̄ nolat⁹ (iustus) quo ad deum expectans redēptio nem israhel) *Sor.* i. in desiderio boni p̄missi (r̄ sp̄ūstū erat i eo) *Ly.* q̄tū ad grē plenitudinē. q̄r̄ habuit spe ciales illuminatiōes et cōsolatiōes diuinās (r̄ responsū accep̄ta a sp̄ūstō) *Ly.* in orationib⁹ suis deuot⁹ ad dēū (nō visurū semortem) *Sor.* i. nō experturū mortē carnis (nisi p̄tū videret xp̄m domini). i. verū messiā in lege p̄missum (r̄ venit in sp̄ū in tēplū) *Ly.* i. p̄ revelationē sp̄ūsancti vt vidēt xp̄m sicut fuit ei p̄missum (r̄ cuj induceret p̄uez ielū pentes ei⁹) *Ly.* ad faciēndū ea q̄ p̄dicta sūt fī legē (r̄ ip̄e accep̄it eū in vlnas suas) *Ly.* eū maximo cordis gaudiō (r̄ benedixit dēū) gratias agēdo de ranco beneficio (et dixit. Nunc dimittis seruū tuum dñe fī verbū tuū in pace. Quia viderūt oculi mei salutare tuū. Quod pasti ate runt oculi mei salutare tuū) *Sor.* i. xp̄m saluatorē. *Lyra.* Letanter em̄ descendere voluit ad lymbū patrū ex quo sciebat saluatorē esse natū (quod parasti ante faciē omnū populoꝝ) *Lyra.* i. corā omnib⁹ populis quibus mysteriū incarnationis et redēptionis p̄dicatiū est per ap̄los fī qd̄

Vicit in ps. xviii. In oīm terrā existit sōnus eoz rē. (Lumen ad reuelationē gē.) Ly. qui pūs errore tenebant (et glo. ple. tue isti) magna ē em̄ glia iudeis ad xp̄i fidem conuerteris. quia xp̄s fū carnē natus est de ipsis.

Confitebor tibi
pī dñe celi rē.

Marth. xi. Hysto-
ria hui⁹ euāgelij fa-

era est Anno xp̄i. xxxi.

Idus decēbris. luna. x

indictō. iiiij. Ante ini-

tium illius euāgelij scribit sc̄tus Matheus

in eodē capitulo q̄ cri-

stus dixit phariseis et

iudeis. Venit em̄ lohā-

nes. neq̄ manducans

et bibens. et dicunt

demonlū habet. Venit

silius hōis manducās

et bibens. et dicunt. Ec-

ce homo voraz et pota-

tor vint; publicanoꝝ et

peccatorū amic⁹. Tūc

post hec verba sequit

euāgeliū bōdiernum

(Confitebor tibi pat̄)

Lyra. i. ad gloriā tuāz

declarō (quia abscon-

disti bee) Lyra. i. my-

steria fidelis (a sapienti-

bis et prudētibus)

Id est scribis et pharise-

is in sua sapia cōfiden-

tibus; et isti sunt sapi-

entes in oculis suis. Et

non similiꝝ (et reuelasti

ea puulis) Ly. i. humili-

bus. Et ex hoc p̄tꝝ et

causa ex pte credentia-

fuit eoꝝ hūilitas q̄ ad

veraz sapiam disponit

vt d̄. Ponter. vi. Abi

humilitas ibi sapientia

Et parte aut̄ nō credē-

tum fuit eoꝝ supbia q̄

est exēcativa intelle-

c̄tis (ita pater qm̄ sic

fuit placitum ante te)

Soror. q̄ abscondisti ab illis et reuelasti istis (oia mīhi tradita sunt) Hor. i. dōm̄ nū sup oia (et nemo nouit filiū nisi pat̄) Soror. essentialiter plene et pfecte. hoc dī co ppter homines qui cognoscūt p fidem (neq̄ patrem quis no-
uit nisi fili⁹) Lyra. q̄a

xp̄s est mediator dei et hoīm. ideo noticia di-

uinor̄ ad nos deriuat p ipsum et ideo subdit̄

(et cui voluerit fili⁹ re-
uelare) Ly. quia dei fi-

lius ē mediator dei et hoīm. ideo secure pos-

sum⁹ accedere ad hōm.

vñ dicit (venite ad me

oēs q̄ laboratis et one-

rati estis et ego refici-

vos) Ly. in p̄tī p gra-

tiā (tollite iugum met-

sup vos) Lyra. i. legez

euāgelicā (et discite a-

me qz mitis sum) Ly.

nullum ledendo (et bu-

mis corde) neminan

contēndo (et inuenie-

tis requiē siab⁹ vñs)

sc̄z in p̄tī et in futuro.

Ali Aug⁹. in li. p̄fess.

inquietū ē cor meū do-

nec rechescat ī te. Que

quidē q̄es hic inchoa-

tur; s̄ in patria pficiet

vtz Apoc. xiiij. Almo-

do iā dicit sp̄s vt req̄

escant a laborib⁹ suis.

(iugū em̄ meū suave ē

et on⁹ meū leue) qz fm̄

qd dicit p̄ma Job. v.

Mādata ei⁹ grāta nō

sunt. Quod exponēs

Aug⁹. dicit. sc̄z amāt.

Ali Baba. qd xp̄i iugō

suau⁹. qd onere leu⁹

sc̄z abstinere a malo et

bonū velle. oēs amare

et na sc̄z. p̄tī us non

capi. nolle alijs facere

qd nō vis pat̄.

Iesus ē angelus gabriel a deo rē.
m Luce pmo. hystoria hui⁹ euāge-
lij facta ē Anno xpī primo vſuali.
viiij. kal. april. feria. vi. luna. xv. inditio ne
iij. Ante initiu illi⁹ euangelij scribit sciūs
Lucas in eodē cap. q
angelus gabriel appa-
ruit zacharie in tēplo
dicens. Ne timeas za-
charia qm̄ exaudita ē
dep̄atio tua. Et vxor
tua elizabēth parter ri-
bi filium ⁊ vocabis no-
men eius Iohānes. et
erit magn⁹ coram dñs
vinū ⁊ sacerd⁹ nō bibet.
⁊ sp̄sctō replebit ad-
huc ex vtero m̄ris sue
rē. Et postmodū cōcē-
pit elizabēth vxor ipſi-
us ⁊ occultabat ſe mē-
ſbus quinq̄ dicens.
Quia ſic fecit mihi do-
minus in oleb⁹ qbus
reſperit auferre obpro-
bru meuz inter holes

In mense aut̄ sexto. s. a cōceptu precurso-
ris (M̄llus ē angelus) Hor. i. nūci⁹ vel
legar⁹ (gabriel) vñ Beda. Gabriel forti-
tudo dñs. qz illū nūciabat q debellare dya-
bolū veniebat (in ciuitatē galilee) Hor.
In ciuitate concipivolt: quia oēs holes
ad vnitatē ſupne cintiratis vocare venit:
⁊ inhabitare fecit (cui nomen nazareth)
ve adimpleret illud prophetici Mathet. ij.
Qm̄ nazareus vocabit (ad virginē de-
ſponsatā viro) Ly. hoc diuina ordinatio
ne factū ē vt deſponsaret anteq̄ imp̄gnā
retur. Primo ex parte puer ne ab infide-
libus tanq̄ illegittime natus abuſceretur
vñ dicit Ambro. sup lucam. quid herodi
qd iudeis posset aſcribi si natū ex adulte-
rito viderent qſequi. Itē vt puer natus a
Ioseph nutritret. vñ dicit p̄ ei⁹ quia nu-
triclus eius fuit. Scđo ex parte matris.
vt fm̄ Ambro. per hoc ab infamia libera-
retur. Itē fm̄ Iiero. vt x̄gini a Ioseph ex-
hiberet ministeriū (cui nomen Ioseph de-
domo dauid) ad ostendendū q̄ xp̄us de-
ſcendit de ſemine dauid ſicut fuerat p̄ p̄-
phetas p̄dictū. Nā maria ⁊ Ioseph cui de-

sponsata fuit. erant de eadē tribu. s. ipſi⁹
dauid. Jungsuntur enī vt frequentius
mulieres viris de tribu ſua (et nomē vir-
ginis maria) Lyra. q̄ autē hic ponuntur
tot nomina p̄pria. ſez angeli muſi. virgi-
nis ad quā missus fuit
ſponsi ſui et loci. hoc
fuit ad ostendendū cer-
titudinem hystorie (et
ingressus angelus ad
eam) Hor. ex hoc pa-
tet q̄ non erat foris in
publico. vnde Bernar-
dus. ſup missus est di-
cit. q̄ ingressas in ſe-
creto cubiculo vbi clau-
ſo ſug ſe oſto orabat
patrem in abscondito
Si enim concep̄to p̄-
cursoris fuit denun-
ciata patri occupato in ſa-
cro officio. vt habetur
Luce primo. multo p̄-
babilius est q̄ concep-
tio ſaluatoris denun-
ciata fuit virginis in de-

In festo annūciatōis ma-
rie x̄gis. Euan. fm̄ Lucā. j.
Nillo tempore.
M̄llus est angelus gabriel
a deo in ciuitatē galilee cui
nomē nazareth: ad x̄ginem
desponsatā viro cui nomen
erat ioseph de domo dauid
et nomē virginis maria. Et
ingressus angelus ad eā di-
xit. Ave gratia plena dñs
tecū. Bñdicta tu in mulieri-
tate

uotione ⁊ oratione actualiter eristi. im-
mo aliquid doctores volunt q̄ beata x̄go
illud dictū prophetici acut legit: quod ha-
berur Eſate. vii. Ecce virgo concipit. et
pariet filiū: quando angelus ad eā intra-
uit dicens (Ave gratia plena) Quod ex-
ponit hieronimus in ſermone de aſſump-
tione. Et bene plena: quia ceteris per pa-
tes preſtas gratia. Marie vero tota le fi-
mul illud plenitudo gratie. Itē ita gra-
tia non ſolū impliebit eius mentē. ſed etiam
ventrē inquantū singulari gratia dei fa-
ciunt est ut concipet ſaluatorē (dñs tecū)
Lyra. nō enī per eſſentiā potentiā ⁊ p̄ficiā
qualiter est in oībus rebus. Nec ſolū per
gratiā eo mō quo est in sanctis hoībus: ſe-
cīa p̄ carniſ aſſumptōnē. quia corp⁹ dei-
tati vñtū fuit formatū de bē x̄ginis pu-
rissimis guttis ſanguinela. ⁊ intra virgi-
nis viſcerā latuit nouē mensib⁹ (bñdicta
tu in mulieri⁹) Ly. i. pre oīb⁹ mulieri⁹
nā ⁊ mulieres bñdicent in te ſicut viri in
filio. Hor. ſunt enī aliq̄ mulieres bñdicte
qz x̄gines ſe nō fecūde. Aliq̄ fecūde. ſe nō
x̄gines; ſed hec ſimil ⁊ viro ⁊ ſecunda.

(que cū audisset turbata est) Ly. Beata xgo solita erat videre angelos. Ideo de apparitōe angeli nō fuit admirata vel tur bata; sed de salutatōe insolita. qā nihil mirabilius est vere humili cū sua exaltatio.

Et ideo cum bñ virgo essz humilium audies salutationem tante excellentie turbata fuit nō turbatione incredulitas sicut zacharias pater iohānī baptiste vt dicit Luce primo. sed turbata fuit turbatione admiratiōis: unde sequit (turbata est in sermone eius) scilicet angelī nō autem in visione (et cogitabat qualis esset ista salutatio) Lyra. quando em̄ turbata fuit virginale verecundiam ostendit q̄ autē cogitauit de salvatione declarat prudentiā marie. et vō angelus eam consolatur dicens (ne timeas maria) Lyra. de salutatione insolita (invenisti em̄ gratia apud dominum) nō solū p̄ te sed pro toto genere humano (Ecce concipies in utero) Lyra. hec conceptio facia est p̄ virtutem spūstanti intra vterū virginis corpū filii formatis (et partes filii) Ly. xgo permanens in partu sicut et in conceptrū (et vocabis nomē eius iesum) Ly. nō dicit impōnes: quia hoc nomē fuit ipsoī a deo p̄ atre dm̄ qđ fuerat p̄ dictū a deo patre. vt habeat Esale. lxij. vocabit tibi nomē nouū qđ os dñs nosluit. Sed illud nomen fuit diuulgatus p̄ angelū ipsi marie et ioseph. Iesus autē interpretat̄ saluator. Unde de hoc habet Mathei p̄mo. vocabis nomen eius iesum. Ipse em̄ saluū faciet populū suū a peccatis eoꝝ (hic erit magnus) quia magnus dñs. unde p̄. xlviij. magnus dñs et laudabilis nimis. et magnitudinis ei?

bus. Que cū audisset turbata ē in sermone ei? Et cogitabat qlis ēēt ista salutatio. Et ait angel⁹ ei. Ne timeas maria iuenisti ei grāz apud deū. Ecce p̄cipies i vtero et paries filiū vocabis nomē ei⁹ ih̄m. Hic erit magn⁹ et filius altissimi vocabit. Et dabit illi dñs deus sedē dauid p̄tis ei⁹ et regnabit in domo iacob in eternū: et regni ei⁹ nō erit finis. Dixit autē maria ad angelū. Quō siet istud qm̄ virum nō cognosco. Et r̄ndēs angel⁹ dixit ei. Spūs sc̄tū supueniet in te et dñs altissimi obumbrabit tibi. Ideoq; et qđ nasceret ex te sc̄m vocabit filius dei: et ecce elizabeth cognata tua et ipsa

nō est finis (et filius altissimi vocabitur) Lyra. i. t̄p̄s dei qui solus est altissim⁹. hō em̄ altus est inter creaturas corporales. Sed angelus altior. Deus aut̄ solus altissimus. unde in p̄. lxi. Tu solus altissimus in omni terra (et dabit tibi dñs de⁹ sedē dauid p̄tis ei⁹ et regnabit i domo iacob) Hor. i. in omnibus elec̄tis quoꝝ vniuersitas intelligitur p̄ domū iacob. i. familiam iacob que tota recepta est in populu dei (in eternū) quia et hic p̄ gratiā et in futuro p̄ gloriam (et regni eius nō erit finis) Ly. xps em̄ nō solū in quantum deus: sed etiā in quantum hō regnabit in eternū. non solū super homines sed etiā super angelos (dixit aut̄ maria ad angelū: quomō siet istud. qm̄ virū non cognosco) Ly. i. cognoscere non p̄ponit fin il lud qđ dicit doctores catholici. Beata virgo ante qđ despōsaret ioseph habuit observationem castitatis virginis in desiderio non expresse. Sed cum postea deo ordināte esset

desponsata ioseph qui erat in simili p̄posito. simul emiserunt votū (et respondens angelus dixit ei. spūssant̄ inuenient̄ in te) Lyra. id est non concipies modo humano: sed divino. quia non virtute seminis virtilis: sed virtute spiritu sancti (et virtus altissimi obumbrabit tibi) quia in beata xgine sub umbra carnis latuit virtus deitatis (ideoq; et quod nasceretur ex te) Horra. id est ex tua vera natura (sanctum) quia de sancto non nasceret nisi sanctum (vocabitur filius dei) Lyra. nō adō adoptiuus si cur alij: sed naturalis (ecce Elizabeth cognata tua et ipsa concepit filium in senectute sua: et hic mensis est

Sextus illi que vocat' sterilis) Lyra. eius
enim sterilitas tanto tpe tam erat nota q'
sic vocabat' (quia nō erit impossible apud
deū omne verbū). i. factū. quia dicere dei
est facere. vnde ps. cxlvij. Dixit et facta
sunt ipse mandauit et
creata sunt (dixit autē
maria. Ecce ancilla do
mini) Ut Berh. Que
est hec tāsublimis hu
militas. que credere n
nouit honorib': ins
toscere glā nescit. ma
ter dei eligit: et ancil
lam se noitat (Fiat mi
hi fm verbū tuū) Ly.
qd statim factū est. qd
virtute dei conceptus si
lum.

On turbet cor
vestrū tc. Jo
hannis. xiiij. c.
Mystoria huius euange
lii dicit iesus Anno e^o
xxvij. ix. kal. aprilis. fe
ria. v. luna. iiiij. inditio
ne. vi. Ante initium illius
euangelij scribit seculus
Johannes qd petrus di
xit ad iesum post cenā
factā: dñe quo vadis.
Redit ihus. Quo ego
vado nō potes me mo
do sequi. sequeris aut
postea. Dicit ei petr'.
Quare non possum te
sequi modo. animam
meā p te ponā. Redit
jesus animā tuā p me
pones. amen amē deo
tibi. nō cantabit gall'
donec me ter neges. et
ait discipulis suis (Hō turbet cor vñm)
Ly. xpis predixerat discipulis suis iude
pditionē. et petri negationē. et sua passio
nem et mortē: que oīa erant discipulis tur
bationis materia. ideo dicit (Hō turbet
cor vestr') quasi pusillanimes effecti: ppe
illa iam pñcta (creditis in deū et in me
credite) Lyra. in quo ostendit suā deita
tem (in domo patris mei mansiones mul

te sunt) Tho. domus patris hic vocatur
gloria celestis: in qua sunt multi gradus
et diversa pñmia meritorū: quia alia est cla
ritas solis: alia lune: alia stellarum: quia
vnusquisque quātoplus deū hic diligat: tā
to clarius ibi deū vi

debit (si quo minus di
xisse vobis) Ly. qua
si dicēt. si in celesti bes
titudine esset aliquid m
nus et defectuosum di
cerem vobis (quia va
do parare vobis locū)
In passione sua aperuit
nobis ianuā regni ce
lestis (et si abiero et ppa
rauero vobis locū: te
rum venio) Tho. hoc
fit in more cuiuslibet
electi vñltimo ad iud
cium extremū (et acci
piam vos ad meipsum)
Tho. i. introducam in
locū paratus et in man
siones celestes (ut vbi
ego sum) Tho. qd sum
caput vestrū (et vos si
tis) qui estis membra
mea. Lynam meū glo
riam babeatis (et quo
egovo scitis) Itez ad
patrē (et viā scitis) Ly
ra. vitam per quā iuit
xpo: que fuit passio et
mors ipi' (dicēt ei tho
mas. dñe nescim⁹ quo
vadis et quomodo pos
sumus viā scire: di
cit ei bieles. Ego sum
via) Lyra. in quantum
homo: quia omnia q
gesit in humanitate sive

via perducens vos ad gloriam (veritas et
vita) In quantum deus: quia veritas illumin
at intellectū: et vita quietat et satiat des
iderium. vel sic fm Tho. Ego sum via du
cens: veritas lucens: vita pascens. vel sic
Ego sum via: nō errans: veritas non fal
lens: vita nō mortificans. Unde Ambro
sius. Ingrediamur hanc viam: teneamus
veritatem: sequamur vitam,

Folium

CXXIII

(*Nemo venit ad patrem nisi per me*) *Ly.* in
me credendo et me ope imitando (*Si co-*
gnouissetis me) *Ly.* pfecte quoniam ad deita-
tem (*et patrem meum vobis cognouissetis*) *quia*
pater et filius sunt unum in deitate (*et cognosce-*
tis eum a modo) *quia*
post resurrectionem suam
aperuit illis sensum ve-
tienter scripturas
ut habeat Luce. xxiiij.
Et extuc discipuli Christi
habuerunt pleniorē co-
gnitionem de misterio
Trinitatis (*et vidistis eum*)
Ly. *quod videlicet Christus* vi-
derunt suppositionem filii
in quo est natura divina:
que est idem quod pater:
sic in filio quodammodo
patrem viderat (*dicit ei*
Philippos: dñe ostende
nobis patrem et suffici
nobis) *Ly.* q.d. credo
dabis tuis: *Si patrem vi-*
dere desidero. Credi-
dit enim philippus *quod pater*
posset videri oculi cor-
poralibus in hoc morta-
li vita. Ideo sequitur.
(*Tanto ipse vobiscum*
sum et non cognouisti
me) *Ly.* q.d. magna
ruditas est quod radiu do-
ctrinæ meæ audistis. et
ad hunc ita parum me co-
gnoscitis sum deitatem
(*Philippe quidet me*)
Ly. sum deitatem (*videt*
et patrem meum) *Sicut ei*
pater non videt nisi cum bea-
titudine. sic nec filius in
sua deitate: quod vobis est
merces scientiarum (*quoniam tu dicas ostende nobis*
patrem) *Ly.* *quod oculi corporalibus non est visibi-*
lis (*nō credis quod ego in patre et pater in me ē*)
Ly. q.d. istud debes credere et suffici tibi
ad salutem (*verba que ego loquor vobis a*
meispo non loquor) i.e. ab humanitate tamen: *Si*
deitate (*pater autem in me manes ipse facit opera*)
Ly. filius enim et pater sunt unum in virtute opera-
tuare ex qua siebant opera miraculosa (*non*

creditis quia ego in patre et pater in me ē)
Tho. p idem pfecte essentier tamen distinc-
tionaliter (*aliоquin propter opera ipsa credi-*
te) *Lyra.* quasi diceret. si verba non indu-
cunt vos ad credendum opera miraculorum

nature virtutem trascen-
dentia debent vos ad
hoc inducere (*Amen*
amen dico vobis. qui
credit in me opera que
ego facio et ipse faciet)
Thomas. *Id est simili-*
tia in genere quia sicut
ego curauit infirmos et
suscitauit mortuos. sic
et ipse suscitabit. et sic
de alijs et maiora ho-
rum faciet) *Lyra.* *hoc*
pater. *Patio quia plu-*
res conuersi sunt ad fa-
dem per predicationem
apostolorum *quod per predi-*
cationem Christi. quia per
eos conuersa est multi-
tudo gentium. quod predicar-
tionem autem Christi pauci in
deoꝝ. Iste apostolus predica-
batur omnibus linguis. ut ha-
Act. ii. xps autem predica-
bat in una sola lingua
i.e. hebraica. Secundum in
miraculorum quod apostoli maiorata
miracula fecerunt. Ma-
gnus enim reputatus fuit ex
firmi sanabante ad ta-
cum simbrievestimentorum *xp-*
Christi. ut bi Mer. vi. Siz-
mat videt quod ad tactum
umbre petri sanabantur
firmi. ut in Act. v. Iste
Christus tres mortuos
suscitauit. Si andreas

similiter et semel quadraginta viros submer-
sos suscitauit. ut habet in legenda sua (quod
ad patrem vado) *Tho.* *ut assista vultus dei*
pro vobis (et si quod petteritis patrem in nomine
meo) *Tho.* *principia ad salutem.* *Magnus nomen*
eius est Iesus qui salvator interpretat (hoc fa-
cilius) *Tho.* *in quo oportet quod habet eandem po-*
testatem cum patre (hoc faciat) *Lyra.* *Ie* *z eadem*
virtute qua et pater.

Elizabeth impletum ē tempus parendi.
Luce primo. Historia huius euangelij facta ē anno xp̄i primo sua. viiij. kal. Julij. feria vi. luna. xvij. in diōneij. Ante inlītū euangelij scribit sanctus lucas in eodē capi. q̄ postib⁹ maria concepit iesum xp̄m. Exurgens maria abiit in montana et intravit domū zacharie et salutauit elizabeth. et mansit cum ea tribus mensib⁹. Hā in mense sexto a cōceptione iohannis venerat maria ad elizabeth. et in mensē nonō natus est iohannes. vnde hic dicitur (Elizabeth impletū ē tempus parendi) Ly. scz nouē mensū (et peperit filiū) sicut p̄ angelū fuerat predicti (et audierūt vicini) Ly. i. illi qui erāt ei cohabitantes (et cognati eius) q̄ erant ex eius cōsanguinitate et affinitate (q̄a magnificauit dñs misericordiā suā cū illa) Ly. i. magnaz misericordiā fecit ei. auferēdo sterilitatis obzyrobrium et dando ei tātū et talē filiū sic annūciatū mirabiliter et cōceptū supernaturalis (et gratulabatur ei) sūm qđ dixerat angelus zacharie. Multi ī nativitate ei⁹ gaudebūt et factus est die octano scz a nativitate precursoris (venērūt circumcidere puerū) sicut p̄cipit S. xij. et q̄ in circūcisio-

In festo Inventionis sancte crucis.

N illo tempore

Erat hō ex phariseis Nicodemus noīe rē. Hoc euāgeliū cū sua postilla q̄re ante in festo trinitatis. In festo sc̄i Johānis ante portā latinā.

N illo tempore

Dixit ihs petro. Seq̄re me. cōuersus rē. Hoc euāgeliū cū sua postilla q̄re aī ī festo sc̄i iohānis euāgeliste.

In festo sc̄i ioh̄is baptiste Euāgeliū sūm Lucā. i.

N illo tempore.

Elizabeth īpletū est tps parandi et pepit filiū. Et audiērūt vicini et cognati ei⁹ q̄a magnificauit dñs misericordiā suā cū illa et cōgratulabant ei. Et factū ē in die octauo venerūt circumcidere puerū et vocabāt eū noīe patris sui zachariā. et r̄sidens mater ei⁹ dixit. Nequaq̄. s̄ vocabilis iohānes. et dixerūt ad illā. q̄ nemo ē in cognitione tua q̄ voce hoc noīe. Innuebat autē patri ei⁹ quē vellet vocari eū: et postulās pugillarē scripsit dices. Iohannes ē nomē ei⁹. et mirati sunt yniuersi. Apertū ē autē illico os ei⁹ et lingua ei⁹ et loquebatur benedicēs deum. ne imponebat tūc noīe mē sicut mō iponit in baptismō ideo subdit (et vocabāt eū noīe patris sui zachariā) Ly. q̄ istud fuit antiquus satis cōiter obseruāt̄ et adhuc obseruat̄ querēter maxime in magnis psonis q̄ fili⁹ primogenit⁹ noīat noīe p̄pis (et r̄sidens mī ei⁹ dixit nequaq̄) scz vocabit zacharias (et vocabit iohānes) Lyra. hoc em̄ sibi a deo fuit revelatu. q̄ a marito nō didic̄t cui fac⁹ et mutus anteq̄ rediret ad eā ī tēplo (et direxit ad illā: q̄ nemo ē in cognitione tua q̄ vocetur b̄ noīe) scz iohānes. Ly. cognitione bie xp̄indicas generis vocat. de qua nullus sic fuerat vocat̄ scz de cognitione elizabeth vel maritti ei⁹ (Innuebat autē p̄t eius quē velles vocari eū) scz p̄ signa visibilitia. Et quo p̄t z̄acharias non tūm fuit mutus b̄ etiā surdus si em̄ potuisset intelligere verba q̄stūsset ab eo per verba et si p̄ talia signa (et postulans pugillarem). tabulā ad scribendū (scripsit dicens) Iohānes ē nomē ei⁹ et mirati sunt yniuersi. Hor. de cōueniētā in eparrē et matrē q̄ntū ad pueri noīationē (Apterū est autē illico os ei⁹) Horra. non p̄ moram: quia nescit tarda molimina spūsanci gratia vñ Ambro. Soluit fides lingua quā incre-

dulitas ligauerat (et factus est timor magnus sup oēs vicinos eoꝝ) Ly. i. s. Amira-
tio magna vel timor dei qui sic mirabiliter
puniuerat zachariā et liberauerat (et sup
oia montana iudee diuulgabant oia ver-
ba hec) Ly. quia facta
insolita et mirabilia li-
bentius narrantur (et
posuerūt oēs q̄ audie-
rant in corde suo) Ly.
quia talia magis me-
morie cōmendant (di-
centes quisputas pu-
er iste erit) q. d. valde
magnus erit (etenim
man⁹ dñi erat cū illo)
Lyra. l. virtus dei opa-
tiua miraculorū in ei⁹
annūciatione cōceptio-
ne et nativitate ostē-
soꝝ ex qbus rōnabilitie
concluēbatur magni-
tudo pueri futura co-
ram deo. sicut bñdictus
est ab angelo zacharie
patri eius. Erit ei ma-
gnus coenam dñi (et za-
charias p̄ eius imple-
tus est sp̄sus sancto et p̄-
pherauit dices. Bene-
dictus dñs de⁹ israel:
quia visitauit) Sorra.
dñs iesus gen⁹ huma-
nū in sua incarnationē
visitauit (et fecit redē-
ptionē) in sua passio-
ne. ps. cxix. Copiosa
spud eñ redēptio (ple-
bis sue israel)

Eurgens ma-
ria abiit i mon-
tana cum festi-
natione in ciuitatē.
Luce primo. Hystoria huius enarratio sa-
eta est Anno xp̄ primo vñuali. ii. nonas
aprilis. feria secunda. luna prima. inditio-
ne. iij. Et reuersa est in domū suam Anno
xp̄ vbi supra. iiij. nonas iulij. sabbato. lu-
na. iiij. inditione. iij. Ante initū illi euā
selij scribit sanctus lucas q̄ angelus in

annūciatione dñi dixit ad mariā matrem
xp̄i. et ecce elizabeth cognata tua et ipa cō-
cepit filiū in senectute sua. et hic mēsis est
sextus illi que vocat sterili. quia nō erit
impossi bile apud dñm omne verbū. Dixit

auctē maria. Ecce ancil-
la dñi fiat mihi h̄m ver-
bum tuū et discessit ab
ea angelus. et statim se
q̄t (Exurgens maria)
sc̄ de loco in quo era t
q̄n angelus ad eā ve-
nit (abiit in mōntana)
Ly. quia loc⁹ vbi habi-
tabat zacharias erat
altioꝝ galylea a qua
recessit maria (cū festi-
natione) Ly. vt oide-
ret q̄ xgo nō dñ mora-
ri in loco publico nec
ibi cōtrahere colloq̄a.
(in ciuitatem iuda). i.
hierlin et salutauit eli-
zabeth Ly. qz erat hu-
miluna. et q̄ ad ei⁹ ob-
sequium venerat (et fa-
ctū ē vt audi. s. marie
eliza. ex. inf. i. vte. ei⁹)
Slo. sicut illa aduentū
marie. sic iste aduentū
dñi sensit. Hor. ecce q̄
magne xutis est h̄tē
xginis salutatio. quia
cōfert gaudiū. cōfert et
sp̄usctō. cōfert et reue-
lationē secretorū diui-
norū cōfert et p̄phetie
actū. Et iō certe libene
salutāda ē p̄p̄t reuel-
tionis lucrū. Si ergo
maria potuit ore salu-
tare. q̄ salutē h̄ebat in
ventre et in corde (et re-
pleta est sp̄usctō eliza-
beth et exclamauit voce magna) Lyra.

ista magnitudo vocis intelligenda est tā
rōne deuotōnis q̄ sunt exterioris (Bene-
dicta tu inter mulieres). i. sup oēs mulie-
res (et benedict⁹ fructus ventris tui) vñ
de. in psalmo. cxvij. Benedic⁹ qui venit
in nole dñi deus domin⁹ et illuxit nobis.

¶ Et vnde mihi hoc vt veniat m̄ dñi mel
ad me) Ly. ista eñi nō poterat scire nisi p
reuelationē spūsc̄t̄ (ecce eñi vt facta eñ
vox salutatiōis tue in au: tb̄ meis. exulta
uit in gaudio infans in vtero meo) Lyra
Elizabeth q̄ sp̄ficiet̄ cognouit q̄ illa exulta
tio fuit xp̄e p̄ntiaz dñi
(et vtero viginali (et b̄tā
q̄ credidisti) Ly. quia
p̄ assensū fidei cōcepit
(qm̄ pficiens in te que
dicta sunt tibi a dño)
Ly. q̄ angelū nūciantē
(et ait maria. maguisc̄
at aia mea) Li. nō tm̄
labia mea (dñm) cui
debetur laus et honor
(et exultauit) Hoc. nō
p̄igratuit. vtz Abacuc
līj. Exultabo in deo le
su meo (in deo) non in
mūndo. vnde ps. lxvi.
Venit consolari aia
mea memor fui dei et
delectar̄ sum (salutari
meo) q̄ est me xp̄ius
filius q̄ generationē et
saluator oīm per suam
passionem.

* Enit hiesus in
partes cesaree
philippi et r̄c.
Mathei. xvi. Historia
bui? euāgelij facta est
anthoxp̄i. xxiiij. ljj. kal.
augusti. feria. ljj. luna
xiiij. indiūe. v. Ante ini
tiū illius euāgelij scri
bit sc̄t̄us Mathe⁹ in eodē ca. q̄ xps dixit
discipulis suis. cauete a fermento phari
seoꝝ et saduceoꝝ. at illi cogitabāt inter se
dicentes q̄ panes nō accepim⁹. Scim⁹ au
tem iesus dixit: qđ cogitat̄ inē vos mo
dice fidei: quia panes nō habebitis. Nō dū
intelligitis: neq̄ recordamini quinq; pa
num et quinq; milii homiꝫ: et qđ cophinos
sump̄sist̄is. neq; septē panū et q̄tuor milia
hom̄iꝫ: et quot sporas sump̄sist̄is: quare si
intelligitis. qđ nō de pane dixi vobis. Ca
uete a fermento phariseoꝝ et saduceoꝝ.

Tunc intellecerunt quia nō dixerat canēdā
a fermento panū: sed a doctrina phariseo
rum et saduceoꝝ. Tunc statim sequit̄ euā
gelium hodiernū (Enit iesus in partes
cesaree philippi) Lyra. Cesarea philippi
est ciuitas in terminis
iudee: quā philippus
filius herodis innova
vit et reedificavit: que
antiquitus dicta est la
chis sed postmodū no
minauit eā cesarea in
honorē tyberii cesaris
q̄ dedit ei quartā par
tem regni. ut dicit Iosephus.
Dicit etiā ce
sarea philippi ad disce
rentiā alterius ciuita
tis que dī cesarea pale
stine. vbi cornel⁹ eis
turio manst̄. vi patet
Actiū. x. (Interroga
bat discipulos suos)
Ly. nō ignorās qđ cre
derent vel qđ r̄iderent
sed vt eoꝝ fideli p̄fessi
one cōuenienti⁹ solda
rentur in fide (qđ di
cunt hoīes esse filiū homiꝫ) Lyra. i. turbe
vulgares: quia de ipso
erant varie opiniones
in populo (At illi dixi
runt. alij iohannē bap
tistam) cuius opinio
nis fuit herodes et su
sequaces. vt patet Ma
thei. xiiij. Audiret he
rodes famā iesu: t̄ alt

pueris suis: hic est iohānes baptista ipse
surexit a mortuis: et ideo dūtes opācē
in eo (alij autē helyā) ppter zelum verita
tis (alij vero hieremīa) ppter patientiam
in aduersis (aut vnum ex p̄phetis) scilicet
helyensem. propter excellentiam sapientie
(vos autem quem me esse dicitis)
Lyra. quasi dicter. Si alij errant opin
ione falsa: vos tamen non debetis errare
qui tamdiu tecum fuistis: et meam do
ctrinam frequenter audiuitis: et miracu
la tanta vidistis.

(fridēs petrus dixit) **L**y. petrus tāq̄ p̄n
cipalis inē alios p̄ se r̄ p̄ alijs dedit r̄nsū.
(tu es xp̄s) **L**y. q̄ interpretat vñct̄ r̄ sic cō
stite et̄ b̄uanitatē (fili⁹ dei) scz naturalis
r̄ nō adoptiuus sicut alijs. et p̄ p̄ns eiusdē
nature cum deo p̄c. et

sic confitēt veritatē dī
uine nature r̄ b̄ane ī
eodē supposito (viui)
hoc addit ad differen-
tiā illoꝝ qui colebant
tanq̄ dī a gentilibus
vt hercules r̄ iupiter.
et sic de alijs (fridēs
aut̄ iesus dixit). **B**eat⁹
es symō bariona) .i. si
lius iobānis. vñ hiero-
nimus dicit q̄ deberet
dict̄ barionna. Bar-
en̄ idē est qđ fili⁹ iobā-
na q̄s fili⁹ iobānis fm̄
illō **J**ob. xxi. Symon
iobāniſ diligis me pl⁹
bis. sed scriptor⁹ vicio
depravatū ē. dicit̄ aut̄
hic. **B**eat⁹ es symon
bariona. q̄ scz pfessio
veri fidel̄ ducit ad bñ
tudinē (q̄ caro r̄ san-
guis n̄ revelauit tibi)
Ly. i. hō mortalis non
doucit te istā veritatē.
(s̄ p̄ meus) r̄ per p̄ns
tota trinitas. q̄ indi-
uisa sunt opa trinitatē
(r̄ go dico tibi q̄ tu
es petrus) **L**y. i. cōfes-
sor vere petre q̄ ē xp̄s
(r̄ sup hāc petrā) quā
cōfessus es. i. sup xp̄m
(edificabo ecclīam me-
am: r̄ porte inferi). i. p̄
secutōes tyrānoꝝ r̄ in-
sultus r̄ fētatoes spiri-
tuū imūdoꝝ (nō p̄ua-
lebunt aduersus eā) a
vera side subvertendo
(r̄ tibi dabo claves re-
gni celoꝝ) **L**y. iste cla-
ues non sunt materia-
les: sed p̄tās sp̄ualis q̄

duplex ē. vna est p̄tās sp̄ualis dissernēdi
petri a non p̄tō sicut in veteri lege sacer-
dotes indicabāt inter leprā r̄ nō lepram.
Ulia clavis ē p̄tās admittēdi ad regnum
vel excludendi fm̄ verū iudicū p̄habituū
qr̄ debet indigni exclu-
dit: r̄ digni recipi (r̄ qđ
cungs ligaueris) **H**or.
clave nō errāte (super
terrā) **L**y. scz cuꝝ debi-
to vñ clauſum erit it-
gatum r̄ in celis. r̄ qđ
cungs solueris sup crā
erit solutū et in celis)
.i. de illud approbat
in celis.

Rogabat iesuz

quidā phari-
seus r̄c. Luce
vii. **M**arck. xxvi. **M**ar-
ci. xiii. **J**ob. xij. **H**ysto-
ria hui⁹ euāgelij; facta
est Anno cristi. xxi. ij.
yd⁹ decēbris. feria. vi.
luna. xliij. inditōe. lxxij.
An initii illi⁹ euāgelij
scribit sc̄t̄s Lucas in
eodē capi. q̄ xp̄s dicit
phariseis r̄ scrib. Cle-
nit en̄ iobes baptista
neq̄ māducās panem
neq̄ bibēs vinū. r̄ di-
citis demoniū h̄z. ve-
nit fili⁹ hois māducās
r̄ bibēs r̄ dicitis. ecce
hō vorator r̄ bibēs vi-
nū amic⁹ publicanoꝝ r̄
petor⁹. Et tūc seq̄t̄ euā-
gelii hō. (Rogabat ie-
sum qđā phariseus vt
māducaret cū illo r̄ in-
gressus domū pharisei
discubuit) **L**y. legitur
aut̄ xp̄m māducasse cū
petorib⁹ vt eos ad pe-
nitentiā induceret. vt
h̄z **M**arck. ix. Itē cum
amicis r̄ familiaribus
vt eoz deuotionē au-
gmēraret vt d̄ **J**ob. xi
d̄ martha r̄ maria mag-

N illo tempore
Dixit ihs discipul⁹ suis para-
bolā hanc. Simile ē regnū
celorū thesauro abscondito
in agro r̄c. Hoc euāgelij
cum sua postilla quere infra
in cōmuni sanctorū dē yir/
ginibus.

In festo sc̄t̄ marie mag/
dalene. Euāgelij fm̄ Lu
cam. viij. capi.

N illo tempore
Rogabat iesum quidā pha-
riseus: vt māducaret cū illo
et ingressus domū pharisei

dalena. Itē cū cognat⁹ pauperib⁹ vt eoꝝ
inopia suppleret. vt h̄z Job. iij. de nuptijs
vbi deficit̄ vino xp̄s aquā cōuertit̄ vi
nā. Itē tū phariseis supbientib⁹ vt earū
supbiā cōfutaret. put hic h̄z vt videbit̄ in
psequēdo (et ecce mu-
lier) Hor. s. maria mag-
dalena. s. nō nosat hic
qz adhuc erat in statu
culpe fm̄ opinionē ho-
minū (qz erat in ciuitate)
Ly. vbi mlti hoies
sunt. ex qz conuincit qz
multos attraxerat ad
petri (peccatrix) Ly. s
lā de petis plene et pfe
ete contrita (vt cognouit qz bieſus). i. salua-
tor accubuerat ī domo
pharisei (attulit) scili-
cer statim (alabaſtrum
vngenti). i. vas alabaſ-
trū vnguento plenum
(et stans retro) Ly. qz
pre verecūdā sui pci
nō audebat se anteponere
(lachrymis cepit
rigare pedes ei⁹) Ly.
ex qb⁹ ptz magnitudo
contritonis. ex qz tantu-
m leuit qz potuit lauare
pedes vni⁹ homis nu-
dis pedib⁹ incidentis
(et capillis capitisi sui
tergebat) Ly. quib⁹ an-
te ad cōpositionē vul-
tus ei⁹ abula fuerat (et
oscula. pe. ei⁹) vt totū
seruiret in pñia. qz qd
ex se dēū cōtempserat in
culpa. fm̄ qd dt Greg.
(et vnguento vngebat)
Ly. ad refrigeriū calo-
ris et mitigationē do-
loris ex labore itineris. Unde Grego. vn-
guentū qd sibi turpi exhibuerat. hoc tā
deo laudabilis offerebat (vidēs aut̄ pha-
riseus) Hor. ad predictā mulierē plorātē
nec cōpatiēs (alt intra se) sc̄z occulte con-
tra hospitē suum murmurādo (dicēs. hic
si eset ꝑpheta) verus sciens occulta (sci-

ret vtiꝝ que et qualis est mulier) Horra.
que est in ḡsona et qualis in vita (qz pec-
catrix est) et nō deberet se tangi pmittere
ab ea (et rūdens ielus) Hor. sc̄z cogitatio
ni eius que soli deo nota ē. in quo osten-
dit se plus ꝑpheta

En p̄. xciiij. Dñs sc̄t
cogitationes hominū
(Symō habeo tibi ali-
quid dicere. at ille ait.
magister dicit. duo debi-
tatores erāt cui dā fe-
neratori) Hor. sensus
litteralis planus ē. mi-
stice fenerator iste deū
significat. qui p culpa
momētanea penā eter-
nam exigit et p donis
grātū exigit meritū bo-
noꝝ operū (duo debi-
tores) Hor. duo statu-
ptōz (erant cui dā fe-
neratori). i. deo (vn⁹
debebat denarios qz
gentos et alius qz qn-
ginta) sc̄z qui p̄ pec-
cauerat (non habenti
bus illis vnde redde-
rent) quia nullus pec-
cator p debitis pōt ab
solui proprijs viribus
absqz grā: vt patet Jo-
hannis. xv. sine me nō
bil potestis facere (vo-
nauit vtrisqz). i. codo-
nauit (quis ergo eum
plus diligit: respōdēs
lymon dixit ultimo qz
is cui p̄s donauit)
id est cōdonauit rela-
xando (at ille dixit: re-
cte iudicasti) quia si-
cū dicit Gregor⁹. Cū
crescunt dona crescunt

t rationes donoꝝ (et cōuersus ad mulie-
rem) Horra. per mulierē cordiā: deus em̄ a
peccatorib⁹ auertit faciem suam: fm̄ il-
lud Deuteronomij. xxix. capi. abſcondā
faciem meam ab eis: sed ad penitentes se
conuertit. vt patet zacharie primo capi.
Cōuertim⁹ ad me et ego cōuertar ad te

Coixit symoni vides hanc mulierē: intraui in domū tuā aquā pedib⁹ meis nō dedisti) Lyra. qui tamē erant lutoſi seu puluerizati: eo qđ sine calcamētis incedebat (hec autē lacrimis rigauit pedes meos et capillis suis terſit, osculum mihi nō dedit) Lyra. qđ est amici eie ſignū (hec autē ex quo intraui non cessauit oſculari pedes meos) quasi diceret. non ſola vñū oſculū dedit mihi ſi multiplex (oleo caput meū nō vñrūſti) Horā. qđ ſolet fieri in ſignū leticie a bilaritatis: fm illud p̄. cluixit te deus deus tuus oleo tē. (pp̄e qđ dico tibi: remittuntur ei peccata multa) feci mulieri penitenti. qm̄ dixit multū) p̄ma P̄de tri. iiii. Charitas operit multitudinē p̄cōrū vt p̄z P̄rouer. x. Aniuera delicta ogit charitas (cui autē min⁹ dimittit min⁹ minus diligit) Ly. remittunt tibi culpe aut nulla ē. aut totalis simul: ſi remiſſio penefit p̄ partes et non tota ſimil de cōl curſu. Licet aliqn̄ ſiat tota ſimilitudine feruore penitentis et ex libertate det: et hoc in proposito ī hac muliere. Ideo ſequitur (Remittunt tibi p̄ctā tua) Ly. nō ſolū qđū ad culpā ſi etiā qđū ad penā ex rehēmēti amore deit horrore p̄cī p̄terit. Hor. t̄ ponit hic p̄ns p̄ prete rito (remittunt). t̄ remiſſa ſunt (et ceperit qđ ſimil accūbeant dicere intra ſe: qđs est hic qđ etiā p̄ctā dimittit) Ly. hoc dicebat qđ videbat t̄m̄ huānitatē exteri⁹ apparen tem. ſi ignorabant deitatem interi⁹ latente qđ p̄ctā pot dimittere (dixit autē ad mulierē fides tua) Hor. t̄, fides ubi a deo infusa,

(ſaluā te fecit) An̄ Beda. fides te ſaluaz fecit quia qđ perit posſe ſe accipe non dubitauit (vade in pace) Hor. i. in quiete et a ceflatione a viceis: vt p̄z Roma. v. iuſtificati ex fide pacem habeamus.

Ecessit ad hie-

a ſum mater filii

orum zebedei

et petens aliqd ab eo.

Mathel. xx. Marci. x.

Lu. xxii. Hystoria hu-

ius euangelij facta est

Anno christi. xxxiiij. de

timoſeptimo kalendas

aprilis. ſeria quarta. lu-

na ſexta. Inditione q̄nta.

Ante initium illius

euangelij ſcribit san-

ctus Matheus in eo-

dem capitulo. Ascen-

dens ielus hierolymā

adſupſit duodecim diſ-

cipulos ſuos ſecreto et

et ait illis. Ecce aſcēdi-

mus bierolymā: et hi

lius hois tradeat prin-

cipibus ſacerdotum et

ſcribis. et condēnabit

eū morte et tradeat eū

gentib⁹ ad illudendū

et flagellandū et cruci

figendū et tercia die. re-

ſurget. Tunc ſtatim ſe-

quiritur euangeliū ho-

diernū (acceſſit ad ie-

ſum) Ly. iudei eſtimā-

bant christū per pp̄be-

tas promiſſum regna-

tum temporaliter in

hieruſalem. quia ſcrip-

turas de regno christi corporaliter intel- ligebant. et ideo regnū ablatū a iudeis p̄ romanos. credebant ſibi reſtituendū per xp̄m. pp̄ter qđ dicebant xp̄o Act. i. dñe ſi in tpe hoc reſtitues regnum iſrl̄ tē. et hoc Iacob⁹ et iobānes filii zebedei et m̄ eorū audiētes xp̄m post mortē tercia die reſur- recturū. crediderūt ip̄m imediate poſt reſurrectionē regnatū p̄ hieruſalem tpaſit. et ideo cupientes ei eē collaterales p̄ ceteris

In festo ſeti Jacobi apli.
Euangeliū fm Ahabetheū. xx
N illo tempore.

quia erat eius cognati informauerunt ma-
trem suam de petitione sequenti et hoc est quod
dicitur tunc auditum resurrectio Christi futura (ac-
cessit ad Iesum meum filium et zebedei tecum.) **L.**
nō enim propositum perire in spali; sed tu in genera-
li; ut confessio facta in
generali primo postea
non posset sibi denega-
re in spali (qui dixit ei
quod vis) **L.** nō querit ut
inisci; sed ut petitum sua
dueniens ostendat ro-
nabilis (ait illi. dic ut
sedeat hic duo filii tecum.) **L.** i. sint tibi collatera-
les et maiores in regno
tuo post te; quod quidem
regnū credebat tempore
ut dictum est. nō est iurum si
talis apostoli credebat et
appetebat qui adhuc
carnales erat et nondum
illuminatus profecte nec
confirmatus per gratiam spiriti
sancti (Rudes ait Ie-
sus dixit. nesciit quod pe-
titus) **L.** dicit filius et
nō matri quod sciebat eam
missam a filio et infor-
matā de petitō facien-
da per eis (potestis bi-
bere calicem quae ego bi-
biturus sum) **L.** i. su-
stinet mortem ignomi-
niosam et crudelē. quā
ego passurus sum et per quam
debeo venire nō ad re-
gnū tempore ut creditur; sed
eternū (dicū ei possimus) **L.** loquitur si-
cuit inexperi prie fragi-
litatis quod parvum per effe-
ctum quod in passione Christi
fugerunt per timorem mor-
tis (ait illis. calicem qui
demi meū bis) i. passio-
nes per me sustinebitis
L. quod iacobus Christus
ab herode occisus est
ut huius **L.** xiiij. Iobes
in dolium seruētis oleari

Christus Christus missus est. insuper fuit etiam missus in
exilium propter Christum; et sic patuit quod habuit
propter voluntatem morientis Christi Christus (sede-
re autem ad dexteram meam vel sinistram non est
meum dare nobis) **L.** in illo statu in quo estis.

i. nondum humiliatus
carnalibus (quod patitur
est a pie meo) **L.** ve-
re humiliatus et spiritualis
sapientibus.

Os estis sal tre.
v. **M**atth. v. **M**ar-

ci. ix. **L**u. xiiij.

Historia huius euangelij
facta est. Anno Christi xxxi
iij. id est iulij. feria. v. lu-
na. xvi. indictione. iij. **D**icit initium illius euangelij
scribit sanctus matheus
in eodem capitulo xix. quod Christus dixit
discipulis suis. Huius enim
cum maledixerint vobis
homines et plectuti vos
fuerint et dirinxerint omnes
malum aduersum vos me-
tientes propter me. gaudete et exultate quoniam mer-
ces vestra copiosa est in ce-
lis. Tunc sedque euangelium
hodiernum (Hoc estis
sal terre) **L.** sicut estis
sale coadiunt oia elba-
ria. ita discretio plato-
rum debet dirigiri et or-
dinari oia facta subdi-
toz (quod si sal evanue-
rit). i. si discretio in plati-
tus defecerit (in qua la-
riet) **L.** q. d. in nullo
opere subditos coadien-
tes dirigeant (ad nihil
valet ultra nisi ut mit-
tae foras et cōculetur
ab homib[us]) **L.** q. talis
d[icitur] repelli a plato ne
officii platoz in cospe-
ctu hominum reddat vile.
(Hoc estis lux mundi)
L. sicut enim lux est ma-
nifestatio oim colorum

Accessit ad Iesum meum filiorum
zebedei cum filiis suis adora-
ns et petens aliquid ab eo: quod
dixit ei quod vis. ait illi: dic ut
sedeat hic duo filii mei: vnde
ad dexteram tuam et alius ad si-
nistram tuam in regno tuo. re-
spondens autem Iesus dixit
nescitis quod petatis. potestis
bibere calicem quem ego bibitu-
rus sum. dicunt ei possimus.
ait illi calicem quidem meum bi-
betis. sedere autem ad dexte-
ram meam vel sinistram non est
meum dare vobis. sed quibus pa-
ratum est a patre meo

Cinctula Petri.

N illo tempore
venit Iesus in p[ro]pteres cesarie
philippi. **H**oc euangelium cum
sua postilla quae ante in festo
sceti Petri et Pauli apostolorum.

In inuentione sancti stephani. Euangeliū fīm ab adas-
theum. v. capi.

N illo tempore
dixit Iesus discipulis suis.
Hoc estis sal tre. quod si sal eva-
nuerit. in qua saliet. ad nihil
valet ultra nisi ut mittat
foras et conculeat ab homi-
nibus. Hoc estis lux mundi.

ste plati p intelligentia sacre scripture domini ex officio notificare oia opera virtutum (nō potest ciuius abscidi supra modum posita) Ly. qz boni plar in psecutione nō dicitur ab scondere sed ad defensionem gregis se mani feste ostendere (neque accendunt) Hor. lumine scientie (lucernam) i. p latum vñ ps. cxxxi. Psalma lucernam Christo meo (et pro ea summo) Hor. ra ut celestis lux veritatis timore psecutionis imminentis vel pusilla nimilitate cordis (et su. cande. ut luceat oibꝫ q̄ in domo sunt) i. in mundo sunt generalia (sic luce. lux vira coram boibꝫ ut videant opera vira bona. et glorificent priorem vñm q̄ in celis est) Ly. qz nō debet de huius gloria querere sed gloriā det et edificat in nobis (noli. put. quoniam ve. sol. le. aut. p. n. ve. sol. b. ad.) Hor. totam continentiam vete. testa. xps hic comprehendit in vobis. s. in lege et prophetia Lex enim erat in declinando malum: probatoria in faciendo bonum. Et illa duo Christus plemissime impluit (Amen q̄ppe dico vobis. do. trāseat celum et terram) Hor. id ē mutabile elementa ab hac mutabilis forma in immutabilitē. scilicet auctoritas iste mundus. (Tota vñm) Tota ē minima litera inter alias et uno ductu fit. (aut vñ apex) Apex est punctum frumenti cadens in terram tamen hoc euāg. cū sua postilla q̄re infra in cōiectō rū de uno martire.

In festo assūptiōis Mariae Euangeliū fīm. Lucā. x.
Nillo tempore
Intrauit Iesus in quoddam ca-

mi pcepti particula (nō pte. a lege dones oia fiat) Hor. i. nō remanebit quoniam impletatur suo tpe (q̄ ḡ soluerit vñ de mandatis istis minimis) Hor. i. de mandatis decalogi. q̄ dicuntur minima. qz advitā incipiētiū p̄tinentia (et docuerit sic hoiles) Hor. sic soluere hoiles sicut ipse soluit (minim⁹ vocabilis) Hor. i. viliissimus reputabitur ab illis qui sunt (in re. celorum q̄ aut fecerit et docuerit hic magnus vocabilis in regno celorum) Hor. per adoptionem aureole.

Intrauit Iesus

in quoddam ca-

stellū tē. Luc.

x. Hystoria h⁹ euāgeli⁹ facta est. Anno xp̄i xxii. iiiij. nonas dec̄bris. feria. iiiij. luna. ix. Inditōe. iiiij. An initio illi⁹ euāgeli⁹ scribit. s. Lucas in eo. cap. q̄ se p̄taginta duo discipuli q̄s xps misit ad predicandum. reuersi sunt ad xp̄m eum gaudio dicentes. Dñe ēt demona subiiciunt nobis non mine tuo. Et ait illis. Ecce dedi vobis p̄tates calcādi super serpentes et scorpones et super omnēs hostes int̄imici. et nihil nocēbit vobis. verrū in hoc nolite gaudere. qz sp̄us vobis libet gaudere autem q̄ noīa vira scripta sunt in celis. Tunc postmodum sequit⁹ euāgeliū hodiernū (Intra. le. in qd. castellū) Ly. i. bertha. niā (et mu. qdā Mar. no. exce. il. in do. sus) Ly. ad illā dominū xps frequenter diuertebat et se cure. tū p̄te devotioēs

B

ibi habitantib; tū q; plura bñficia ei con-
tulerat. q; ipaz marthā a pfluvio sanguī
nijs sanauerat f'm Amb;. t maria a demo-
nīs liberauerat t ei oīa petā dimiserat.
(t huic erat soror nomine Maria; q; etiā
sedens sc̄e pedes dñi
audiebat verbum illi)
Lyr. intenta operibus
vite p̄emplatiue (Mar-
tha āt sata. cir. frē. mi-
nisteriū). l. occupata i
ogibus vite actiue (q;
stetit) Lyr. q; si fessa la-
bore ministerij discur-
rendo p domū vt xp̄s
t eius discipuli essent
conuententer recepti: t
ait (dñe nō est tibi cu-
re q; soror mea reliqt me
me solā ministrare) ly-
ra. cōquererens de ocio
state sororis sue t de
xp̄i negligentia hoc p-
mittent (t respondet
dixit illi dñs) excusan-
do maria. Inuenit āt
Maria accusata f'm ly-
ra tripliciter. Primo
a phariseo de temeri-
tate eo q; xp̄m tetigis-
recubentē. vtz Lu. vii
Scđo a sorore p ocio
state vt habet h. Ter-
cio a iuda de pdigali-
tate. eo q; p̄ciosum vñ-
guētū effudit t pedes
lesu vñxit. vt hēt Jo-
han. xii. t maria patiē-
ter tacuit. t sp̄ cā xp̄s
excusauit. Primo on-
dēs phariseo q; factū
marie nō erat temeri-
tatis. s̄ cōtritiōis t de-
uotōis. Scđo ondēs sorori q; fessio marie
nō erat ociosa: s̄ meliorib; actib; appli-
cata. Tertio ondēs iude t alii discipu-
lis q; illa effusio vnguenti nō erat pdiga-
litatis s̄ pietatis dicens. Sine illā. Bo-
nū em op̄ opata est in me (Martha mar-
tha sollicita es) Glo. repetito signū ē di-
lectiōis vel mouende intentiōis. s. vt au-

diret attentiō (t turbaris erga plurima)
Lyr. q; opa vite actiue sollicitudinē inge-
runt (porro vñū est necessariū) Lyr. s. ipse
de q; vñū ē t p̄ oīb; qrend (Maria opti-
mā pte elegit) Glo. nō rep̄bendit ps mar-

therz ipa bona est. sed
laudat ps marie. quia
optima (q; nō auferet
ab ea) Sorra. vita con-
templatiua incipit hic
et in futuro perficie-
tur. quia ignis amor
qui hic ardere incipit
cum ipm qu ē amat vi-
derit ampli ignescit
amore. Actiuā nō cu
corpe deficit q; in cele-
sti patria nemo esuriē
ti panē poriger. nec ce-
tera opera misericor-
die aget q; ibi nō erit
necessaria. An Apoc.
xix. Et surient ne-
cessitatem a m̄pliis t̄.
Hic queris quare hoc
euangeliū legit in fe-
sto beate virginis cu
in nullo spectare vide-
atur ad ipam. Ad hoc
rep̄dēt Hor. q; si nō
hystorice. t̄ allegori-
ce conuenit beate vir-
gini. Ipa enim fuit ca-
stellū in qd intravit fi-
lius dei. vbi manebat
duo soiores. l. vita acti-
ua et contemplatiua.
Itēz queris quare po-
tius legit in assumpti-
one q; in alto festo. cū
de assumptione non
facit mentionem. Ad
hoc dicendum q; alia

stellū. Et mulier qdā mar-
tha noīe exceptit illū in do-
mū suā. t huic erat soror no-
mine maria. q; etiā sedēs se-
cūs pedes dñi audiebat ver-
bū illi. martha aut satage-
bat circa freqns misteriū q;
stetit t ait. dñe nō est tibi cu-
re q; soror mea reliqt me so-
la ministrare. dic ergo illi vt
me adiuvet. t rñdēs dixit li-
li dñs. Martha martha sol-
licita es t turbaris erga plu-
rima. Porro vñū ē necessa-
riū maria optimā ptem ele-
git q; nō auferet ab ea.

In festo sc̄i bartholomei
N illo tempore
Dixit iesus discipulis suis.
Hoc est p̄ceptū meū. vt t̄.
Hoc euāgeliū cū sua postul-
la q; re infra in cōi ap̄loꝝ.

In festo exaltatiōnis sc̄e
crucis. Euāge. f'm Joh. xii.

N illo tempore

festa beate virginis specialia habet euā-
geliā propter speciales rationes. isto aut
festum nullum habet speciale euangeliū
t ideo sortitum est istud. vel etiam prope-
ultimo particulam euangeliū que Ma-
ria precipue conuenit. cum legit de eius
assumptione sc̄ilicet. Maria optimaz par-
tem elegit t̄.

viii **D**icit iesus turbis iudeorum. nūc tē.
Johan. xii. Hystoria h⁹ cuāgelij
dixit dñs ih̄s. Anno e⁹. xxvij. xij.
kal. ap̄l. feria. iiiij. luna. xi. inditione. vi.
Ante initium illi⁹ euangelij scribit. s. Jo-
ban. in eo. cap. x. q̄ qđā
gentiles ascenderūt ī
terram vt adorarent in
festo. s. pasce. Ibi acce-
serūt ad philippū qui
erat a bethsaida galylee: et rogabant eū di-
centes: dñe volum⁹ ie-
sum videre. venit phi-
lippus et dixit andree
andreas rursum et phi-
lipp⁹ dixerūt iesu. Je-
sus aut̄ respondit eis
dicens. venit hora ut
clarificet fili⁹ homis.
Tunc postmodū sedē
euangelij hodierni.
(dixit ih̄s turbis iude-
ou⁹ Hic iudiciū ē mū-
di) Hor. s. in passione:
q̄ xp̄s a pylato iudi-
catus est. nūc p̄inceps
bul⁹ mundi enīcief fo-
ras) Ly. diabol⁹ ei h̄
dī p̄inceps h̄i⁹ mun-
di: nō q̄ sit p̄inceps sb̄
stantie mundi. s. homi-
nū mundialis viuenti-
um inqntū se et ibiici-
unt q̄ peccatū. Dicit
aut̄ elect⁹ diabol⁹ per
passionē xp̄i p̄ quā ap-
ta est porta glie cele-
stis. Et sic diabol⁹ nūc
nō potest impedire sanctos a cōsecutōne
glorie sicut faciebat an̄ passionē xp̄i. th̄ p̄
mittit tentare hoīes ad exercitiū et meri-
tū elector⁹ (et ego si exal. su. a terra) Hor.
et passionē crucis (oīa trahaz ad meipm)
scz p̄ fidē et dilectionē (hoc aut̄ dixit signi-
fi. q̄ morte esset moritur⁹) Hor. qm̄ mor-
te cruci q̄ erat vilissima vtz Sap. ii. Mor-
te turpissima cōdemnen⁹ eū (Respondit
ei turba. nos audiuim⁹ ex lege: q̄ xp̄us
manet in eternum (Tho. Credebat enim
q̄ messias purus bō esset sed immortalis

vñ Mich. v. Egressus ei⁹ ab inicio a die
bus eternitatis. Itē Dñs. vi. Potestas
eius potestas eterna (et quō tu dic̄ oportet exaltari filiū hoīis). i. mori in cruce. q̄
si dī. Si loqueris te ip̄o. sequit̄ q̄ tu nō

es xp̄s q̄ manet ineter-
nū. si aut̄ loqueris de
alio dic nobis (q̄s est
iste fili⁹ hoīis. dixit ergo
ih̄s.) Tho. licet tā
multa dixerūt multa
miracula fecerūt co-
ram vobis (ad huc mo-
dicum lumen in vo-
bis est) Horra. qz cre-
ditis xp̄m manere ine-
ternum. sed non credi-
tis eum moriturū sī
humanitatem (ambu-
late) Lyra. id est in co-
gnitione xp̄i p̄ficite.
(dum lucem habet.)
Lyra. ne p̄ficiatiter q̄
sum lux illuminans p̄
veritatem doctrine et
lumen gratiae. (et non
vos tenebre comp̄hen-
dant) scz ignorantie
culpe. (et qui ambulat
in tenebris nescit quo
vadat) Ly. quia decli-
nauit a rectitudine vie
(dum lucem habetis:
credite in lucez) Tho-
mas. per veram fidem
(et fili⁹ lucis sitis) id
est ipsius dei qui ē ve-
rat sempiterna lux. vt
patet Eph. quinto. vt

N illo tempore

fili⁹ lucis ambulate.

v Idit iesus hominem sedentem
in tē. Mathei. nono. Luce quin-
to. Marci secundo. Hystoria hu-
ius euangelij facta est Anno xp̄i. xxvi. v.
yds iunij. feria scda. luna. x. inditione.
quarta. Ante initium illi⁹ euangelij scri-
bit sanctus Matheus in eodem capitu-
lo. q̄ xp̄us sanauit paraliticum: qui fuit
porratus in lecto ante ipsum in conse-
ctu toti⁹ populi. Qui xp̄s ait. Surge tol-
le lectum tuum et vade in domum tuam.

*Quatuor apte et secundum Regulum
per nos desperatis de gressu suis perducere filium aperte
pax mea est*

Evidentes autem turbe timuerunt et glorificauerunt deum dicentes. quod vidimus mirabilia hodie et cum transiisse inde id est de Galilea vidui hominem Horum tam intuitu corporis quam mentis sedentem in theloneo

Ecce est locus in quo so-

*lebant campenses se-
dere. quod quidem negotiis*

*vix autem nunc exerce-
ti potest sine peccator-*

vit dicit Gregorius vel filius

Horum est locus in quo

*seluebant publica ve-
ctigalia (Mattheus no-*

mine) Slo. ceteri euas-

*geliste propter verecun-
diam non appellant eum*

noe vulgari: sed leui

Binominis enim fuit ip-

se Matheus vero se no-

minat propter humilitatem

(et ait illi: sequere

me) Ly. Mattheus tali-

bus occupatus vocavit

ut de gratia dei nullus

desperet quantumque

fuerit in vilibus occu-

pat (et sur. se. est enim si)

ne aliquis dilatiōe. quod scilicet

poterat mouere aurem

exterius verbo. ita eti-

am interius mentem in

spirando. sicut enim pas-

sioni propinquus illos

qui ad ipsum capienduz-

ve nerant solo vero p-

strauit dicens. Ego sum.

vt habeat Job.

xxviii. ita solo vero poterat

quoscumq; ad

ad se trahere. et in hoc apparet virtus

divinitatis in eo (et factum est discubente

eo in domo) prout Luce. v. dicitur. et fecit

ei contumeliam magnum leui in domo sua. (et

ecce multi publicani et peccatores venie-

tes discubebant cum iesu) Ly. fuerunt

enim socii mathei et recedens ab eis et vo-

lens sequi christum fecit et conutum (et vi-

entes pharisei) Ly. pharisei in populo

iudeorum reputabant religiosi. unde etiam

in habitu ab aliis erant distincti. viden-

tes igitur christum cum publicanis et peccato-

ribus manducantem indigne cerebat et mur-

*murabant (dicebant discipulis ei) Horum
coluerunt detractorum est loqui de alio
non in facie ei. Unde qui discipuli eius
videbant eis peccare alloquebant ma-*

gistrum. ut patet Mat. xiiij. Abiit iesus lab-

bato et sata: discipuli

aunt eius esurientes ce-

*perunt vellere spicas
et manducare. pharisei*

*auctiuidentes dixerunt
ei Ecce discipuli tui fa-*

ciunt quod non licet ei fa-

cere sabbatis. Qui do-

*magister videbat eis
peccare. alloquebant*

discipulos. ut hic que

*cum publicanis et pec-
catoribus manducat*

magister vester. At iesu

s audiens. scilicet

verba phariseorum (ait)

*pro se et discipulis (non
est opus) id est neces-*

*sarium. (valentibus) id est sanus (medicus
sed male habentibus.)*

*Lyra. videmus enim
quod medicus familiaris*

habet se ad infir-

*mizum qui eo indigeret
ad sanum. Cum igitur*

*christus sit verus
medicus animarum.
ut dicitur in psal. civ.*

*misiit verbum suum et
sanavit eos. ideo fa-*

miliariter se debuit babere ad peccato-

res qui fuerunt infirmi spirituali infirmi-

tate. Secundo respondet eis per an-

titatem. que habetur Osee. vi. (eunte ob-

seite. quid est misericordiam volo et non sa-

crificium) Lyra. quasi diceret. si hanc scri-

puram consideretis innuenietis me face-

*re eum ipsam. Horum. misericordiam volo et
peccatorum dimissio nem et non sacrificium
per holocaustum et blationem Prover.*

xvij. Facere misericordiam et iudicium ma-

gis placet deo et victimae (non enim veni-

vocare iustos) Horum. scilicet ad penitentiam.

*(sed peccatores) supple veni vocare ad
penitentiam et corriganatur.*

Accesserunt discipuli ad iesū dicē
 tes Mathei. xviiij. Mar. ix. Luc.
 ix. Hystoria hui⁹ euangeli facta
 est. Anno xp̄i. xxvij. vi. kal. septēbris. fe-
 ria. v. luna. xiiij. inditio. v. Ante initū il-
 li⁹ euāgeli sribit. s.
 Math. in p̄cedenti ca-
 pi. q̄ accesserunt q̄ di-
 drachmā accipiebant
 ad petrū ⁊ dixerūt. ma-
 gister vester nō soluit
 dīdrachmā: ait etiam.
 Et cū intrasset domus
 p̄uenit eū iesus dicēs
 Quid tibi videſ symō
 Reges terre a qb⁹ ac-
 cipiūt tribūnū vel cēsū
 a filijs suis vel ab aliis
 nis. Et ille dixit ab aliis
 enis: ⁊ dixit illi iesus.
 Ergo liberi sūt filij. vt
 autem nō scandalize-
 mus eos vad ad mare
 ⁊ mitte hamum ⁊ euz
 p̄icem q̄ prim⁹ ascen-
 derit tolle: ⁊ agro ore
 ei⁹ inuenies staterem
 illū sumens: da eis p̄
 me ⁊ te. Et runc seq̄
 euang. hodiernū. **T**ac-
 cesserunt discipuli ad
 iesum dicentes. q̄spu-
 tas maior est in regno
 celoz. ⁊ aduocans iesus puulū) Lyr. sc̄m
 marcialē q̄ postea a be. petro missus ī ga-
 lyleā ibidē fidē catholicā p̄dicasuit (sta-
 tutū eū ī me. eoꝝ) Lyr. vt ab oib⁹ videre
 tur attente p̄sideraref (Et dixit. amē di-
 co vo. nīs puer. fuerit) Lyr. a bellatioē
 vīa. qz Luce. ix. habeb̄ q̄ intravit in eos
 cogitatio q̄s eoꝝ esset maior. ergo xp̄s di-
 xit eis (nīs puer. fue. et efficia. si. quuli)
 id ē humiles ⁊ puuli ī vīa reputatione
 (nō intrabitis ī regnū celoz) Lyr. de q̄
 demonia ablecta sunt p̄ supbiā. ⁊ iō opor-
 tet hoīes illuc ventre p̄ vīā contraria. s. p̄
 humilitatē. q̄ subdit xp̄s (Quicunq̄ er-
 go humiliā erit se sicut par. iste hic ma-
 est ī re. celoz) Lyr. q. d. ille q̄ erit hic bu-
 milior erit maior ī regno celoz. vtz Lu-
 xij. Qui se humiliat exaltabit (⁊ q̄ su. p̄

unū vnū talē ī noīe meo) Hor. i. ppter
 mē amore (me suscepit) Lyr. nam q̄ recte
 pit p̄ximū ppter xp̄m dicit xp̄m recipere
 Exemplū hui⁹ habem⁹ ī legenda sancti
 Martini. vbi dicit q̄ xp̄s se vestitum on-

dit illa parte clamidis
 quā beatus Martin⁹
 dederat pauperi. ppter
 xp̄m (q̄ aūt scandaliza-
 uerit vnu⁹ de pusillis
 istis) Lyr. scandaliza-
 re aliquē est facere eū
 ruere ī peccatū mor-
 tale ex dicto vel facto
 suo malo. Et hoc ē p̄
 prie inferre ei. nocūm
 tu⁹ ex parte anime qđ
 est contra charitatem
 proximi. Et ideo talis
 faciens alium sic rue-
 re si facit hoc ex inten-
 tōne sine aduertentia
 semper peccat morta-
 liter. Etiam si dictum
 vel factum ex quo ali⁹
 ruit non esset de gene-
 re peccati mortalis. si
 eut dicens mendacit̄
 iocolum mulier inter-
 tione p̄rahendi eam
 ad adulteriū est pecca-
 tum mortale ex inten-
 tione finis. ergo dicit

(qui scandalizauerit vnum) Hor. multo
 magis qui plures (de pusillis istis). I. in
 finis. Unī Hieronim⁹. qui scandalizatur
 recte pusill⁹ dicit. quia qui magn⁹ est. i. i.
 robustus in fide ⁊ charitate moueri non
 potest. vtz Proverbioꝝ. xii. Non contri-
 stabit iustum quicquid ei acciderit. (qui
 in me credunt) Horra. Magis est vitan-
 dum scandalum fidelium q̄s infidelium (ex
 pedit ei vt suspendat mola asinaria ī col-
 lo eius) Lyr. Evangelista loquit̄ ibi ad
 modū terre palestinoꝝ in qua condemna-
 ti ad mortem ligato laxo ad collum p̄ci-
 pitabant ī mare. Sensus est ergo (ex-
 pedit ei) Lyr. id est melius esset homini
 mori corporalē q̄ ex malo suo exemplo
 facere alium ruere ī peccatum mortale.
 q̄ ex hoc meret mortē eternā q̄ grauior

est morte corporali. (ve
mundo ab scandalis) id est mundanis homi-
nibus qui non curant
scandalizare primos
ut patet prima Corin.
oeraudo. Si esca scan-
dalizat primum meum.
non manducabo car-
nem in eternum (neces-
se enim est ut veniant
scandala) Ly. non est
necessitas absoluta s-
ex suppositione. si enim
homines volunt viue-
re n. andane. id est. in
omnibus voluntatez
suaz adimplere. neces-
sario sequit ad h. scan-
dalum alioz. qz no for-
midant primos scan-
dalizare. (veritamen-
te homini illi per quē
scandalum venit.) scz
actue primum scan-
dalizando. (si autem
manus tua vel pes tu-
us scandalizat te) Ly-
ra. id est tibi esset occa-
sio ruine in petrū p. ta-
ctum in honestum vel
per gressum dissolutū
(abscinde eum et pro-
ince eum abs te. Bonū
est tibi advitam ingre-
di debilem vel claudū
qz duas manus vel du-
os pedes habentem:
mitti in ignem eternū
Et si oculus tuis sca-
dalizat te erue eum et
pronce abs te. Bonuz
est tibi vnum oculum
habentem in vitam in-
trare. qz duos oculos
habentem mitti in ge-
hennam ignis) Alco-
laus de lyra. nō qz ali-
quod membruz sit am-
putandum ad vitam
dum peccatum. mem-

lo e^r demergat in profundū
maris. ve mūndo ab scandal'
ne cesse ē ei vt veniat scāda-
la. Clerūtū ve hoī illi p. quē
scādalū venit. Si aut man'
tua vel pes tu^r scādalizat te
abscide eūz pīce abs te. bo-
nū ē tibi ad vitā ingredi de-
bilē vel claudū qz duas ma-
nus vel duos pedes haben-
tē mitti in igne eternū. Et si
ocul^r tu^r scādalizat te erue
eūz pīce abs te. Bonū ē ti-
bi vnu oculū habentē i vitā
intrare. qz duos oculos hñ/
tē mitti i gehennā ignis. vi-
dete ne pdēnat vnu ex his
pusillis. dico eīvobis. qz an-
geli eoꝝ s̄p̄ vident facē pa-
tris mei qui in celis est.

In festo sc̄i Luce euāge.
Nillo tempore

Dixit iesus discipulis suis.
Ihec mādo yobis vt diligā-
tis iūcē. Si mōs vos odit
scitote qz mē rē. Hoc euāge
liū cū sua postilla qre in cōi
sanctorum de apostolis.

In festo sc̄tōꝝ Symonis
et Iude aploꝝ.

Nillo tempore
Vidēs ihs turbas ascēdit i
mōtē et cū sedisset accesserūt
ad eū discipuli ei^r et. h. euā-
gelū cū sua postilla qre in
cōi sc̄tōꝝ de martirib^r.

In festo omniū sanctorū.

bria enim corporis sūt
a deo data. et ideo non
est in potestate alicui⁹
perfōne abscindere s̄bi
membrū sic nec se
ipm occidere. Tum qz
per hoc non excludit
concupiscentia interi
or in qua viger pecca-
tum Tum quia per a-
lia potest melius ob-
uiare peccato per rati-
onem. s. vt liberū arbi-
trium cohendo mē-
brum a peccati exerci-
tio. et sic dict⁹ manus
abscindi inquantū p-
hiber ab illico tactu
et pes qn phibet ab il-
lico gressu. ocul⁹ ab
illico vīlu. Et ista ab-
scissio est meritoria et
laudabilis. non autē
illa que est per mem-
brorum privationem.
(videte ne contemna-
tis vnu ex his pusil-
lis) Lyra. quantumcū
et homo sit parvus in
hoc mundo. tamen ha-
bet angelum sibi assi-
gnatum a deo: ad sui
custodiaz. et ideo si ho-
mines minimi sic a deo
honorantur multos for-
tius a nobis sunt ho-
norandi. idēo subdit
christus (dico enī vo-
bis. quia angeli eorū)
scilicet assignati ipsi⁹
(semper vident faci-
em patris mei) Lyra.
quia quantumcunqz
mittantur ad tempo-
ralium rerum admini-
stratōnem. ramen sem-
per deo adherent per
apertam visionem. (qz
in celis est) Lyra. Ies
enīm deus sit vbiqz
essentiam: prefennam

et potentiam, tamen
specialiter dicitur esse
in celis vbi adest cum
beatiss per apertam vi-
sionem.

A illo tempore
Videns ihs turbas ascēdit
in montē. Hoc euāgeliū cuz
sua postilla q̄re infra de plu-
ribus martirib⁹.

In festo sc̄tī Āhartini.

A illo tempore
Dixit iesus discipulis suis.
Sint lumbiv̄i p̄cincti r̄c. H
euāgeliū cū sua postilla q̄
re infra in cōi sc̄tōꝝ de con-
fessoribus.

In festo sc̄tē katherine.

A illo tempore
Dixit iesus discipul̄ suis pa-
rabolā hanc. Si ē regnuz
celorū thesauro abscondito i
agro r̄c. Hoc euāgeliū cū
sua postilla q̄re infra in cōi
sc̄tōꝝ de virginib⁹.

Leta d̄ sc̄tis euāgelia cuz
ip̄oz postil. v̄d i cōi sc̄tōꝝ.

Incipit postilla de cōi sā-
ctōꝝ et primo de aplis.

A illo tempore
Dixit iesus discipulis suis.
Hoc ē p̄ceptū meū vt diligā-
tis iūicē sic dilexi vos. Aha
iorē hac dilectōez nemo ha-
bet vt aīam suam ponat q̄s
p̄ amicis suis. Vos amici
mei estis: si feceritis que ego
precipio yobis. Jam nō di-
cam vos seruos quia seru⁹
nescit quid faciat dominus
ei⁹, vos autem dixi amicos

gatis iūicem) Sorra
non verbo vel lingua
tm̄. sed opere et veri-
tate. (sicut ego dileci
vos) q̄ ipse opere di-
lexit eos. monstrat cū
dicit (Maorem char-
tatem nemo habet vt
animam suam ponat
quis pro amicis suis) Sorra
quasi diceret
nihil plus potest face
re q̄ vitam dare. que
omnibus est charior.
vt patet Eph. quinto.
christus dilexit nos et
tradidit sc̄plum p̄ no
bis. Item byere. xij.
Reliqui domum meā
dimisi hereditatez me
am in manus inimico
rum. (vos amici mei
estis si feceritis q̄ ego
precipio yobis) Sorra
ex amore vt amicis
non ex timore vt seru⁹
(Jam non dicam vos
seruos.) Lyra. timore
seruili. subiectos esse.
(quia seru⁹ nescit q̄d
faciat dominus eius) Lyra. hoc videmus in
humanis Secreta eāz
reuelantur filiis cuius
modi erant apostoli.
qui christo erant sub-
iecti amore filiali: ido
subditur. (vos autem
dixi amicos. quia om-
nia quecumq; audiūt
a patre nota feci vo-
bis.) Lyr. hoc non est
intelligendum de om-
nibus simpliciter et ab
soluto: quia apostoli
non habuerunt tan-
tam plenitudinem sci-
entie sicut christ⁹. Sz
est intelligend⁹ de oī
bus ptinentib⁹ ad eo.

rum statum. s. que ptinent ad eorum salutē r fidei r moꝝ p̄dicationē r ecclesiē gu-
bernationē (non vos me elegistis: b̄ ego
elegi vos). s. ad apostolatū (r posui vos
vt eatis) Tho. circuēundo p̄ mundū. (r
fructū afferatis) p̄ gē.

tiūm conuerſionē. (et
fructū vester maneat) Lyra. qz fides ecclesie
manebit vsq; in finem
mundi. qntūcunq; tri-
bulationib; impellat
(r quodcueng; petierit
tis patrem in nomine
meo) Hor. qd̄ sit adve-
ram salutē (det vob;) Tho.
nomen enim ipi-
us ē t̄sūs. i. salvator.
q; in nomine et; pe-
tit q; petit aliquid vt di-
rigens r pmouens ad
salutē: vel ipsam salu-
tem in sevz Math. vi.
Primum querite re-
gnūm dei rē.

Ec mando vo-
bis vt diligatis rē. Joha-
nis. xv. Hec verba sa-
cri euangelij locutus
est domin⁹ t̄sūs. An-
no eius. xxiiij. ix. kal.
april. feria. v. sc̄z cene
dñi. luna. xiiij. Inditōe
vi. q; in initiu illi⁹ euā-
gelij scribit sanct⁹ Jo-
hannes in eod. cap. q;
xps dixit discipul⁹ su-
o. Ego elegi vos r po-
sui vos vt eatis r fruc-
tū afferatis. r fructū
vester maneat. Tunc
sequit⁹ euangeliū ho-
diernū. (Hec mādo vo-
bis vt diligatis inui-
cez) Tho. i. mutua di-
lectione. est em̄ illud qd̄ ego p̄ ceteris co-
mendo r p̄cipio. (Si mād⁹ vos odit) Ly-
ra. hic accipit si p̄ qr. q. d. quia futur⁹ est
vt mundus vos odiat (sc̄tote) Lyra. ad
consolationē v̄ram (qr me priorem vobis

odio habuit. Si d̄ mundo fuisset) Tho.
id ē de numero hōm̄ mundanor⁹ r ana-
tor⁹ mādi (mund⁹ qd̄ suū erat diligenter)
Tho. i. amatores mundi. vos tanq; sibi
coformes diligenterent. Silitudi em̄ r con-
ueniētia est cā amoris

Eccl. xiiij. Om̄ne animal
diligit sibi sile. (qr dō
de mā. nō est) i. reb⁹
mādi p̄ amorē adhēre-
tes (b̄ ego ele. vos de
mā. p̄ptere odit vos
mād⁹) Tho. i. mali
boiles vos odiunt p̄se
quent velut h̄tempo
res eoz q; ip̄ amāt. Li-
ra. dissilitudo em̄ ē cā
odij. Ap̄li aut̄ dissiles
erant hoībus munda-
nis. Et iō nō debebat
admirari: si eos odio
habuerunt (memento
te fīmōis mei quē ego
diri vobis. Nō est ser-
uus maior dño suo. si
me persecuti sunt: et
vos p̄sequent) Tho.
si caput p̄secut⁹ sunt p̄
sequenti r mēbra. xps
aut̄ est caput ap̄lor⁹. r
ideo exēplo xp̄ debe-
bant patientē tolerare
tribulatiōes p̄sequen-
tium (si sermonē mēu
seruauerint r vim ser-
nabunt) Tho. q. d. si
cut cōtempserunt nō
impluerunt meos ser-
mones sic etiā non im-
plebunt vestros. (sed
hec omnia facient vo-
bis p̄pter nōmen me-
um) Tho. id est p̄pter
amorem nominis mei
(quia nesciunt eum q
me misit) Lyra. s. dei

patrem. licet cognoscēt deum inqntū
est pater omniū p̄ creationem Non tñ co-
gnouerunt enī inqntū misit filium suū
ad salutē credentium. Ita tamē igno-
ranzia nō excusat eos in p̄secutiōe xp̄i

et aploꝝ. qꝝ pcedebat ex odio et inuidia.
(Si nō venissem) carnē assumendo. Et lo-
cūtus eis fuisse docendo verbis et ex-
emplis (peccatū nō haberent). si peccatū
infidelitatis (nū aut̄ excusationē nō ha-
bent de peccato suo.)

Tho. qꝝ veni et locut⁹
sum eis veritatē (qui
me odit et p̄em meum
odit) Tho. quoꝝ vna-
est maiestas vnuſ ho-
nor. vnuſ amoꝝ et vnuſ
odiū (si opera nō fecis-
sem in eis q̄ nemo ali-
us fecit) Tho. et am-
bulare sup aquas pa-
scere quinqꝝ milia ho-
minū de quinqꝝ pani-
bus et duob⁹ p̄iscibus
Johannis. v. Silt pa-
tet in illuminatōne ce-
ci nati. Johā. ix. et in
fuscatōne Lazari q̄
driduani Johannis.
xi. (pctm nō haberēt)
Tho. tā grande (nūc
aut̄ viderūt) Tho. n.
opa et mirabilia q̄ opa-
tus sum in eis (et ode-
runt me et p̄em meū)
Lyra. quia ex odio ad
xp̄m ipi opera xp̄iat.
tribuerunt beelzebub
principi demoniorum
ut habet Mathēi. xiiij.
(Et vt impleat sermo
qui in lege eoz scri-
pt⁹ est) ytz i ps. xxvij
(quia odio habuerūt me gratis) .i. sine
causa. immo ecōtrario habebat cām amā-
di eum ex bñficijs eis impensis in docen-
do eos et sanando eoz infirmos.

So sum vitis vera et p̄ me⁹ t̄c.
e Job. xv. hoc sacru euangelū lo-
cūt⁹ est dñs iesus xp̄s. Anno ei⁹
xxvij. ix. xl. aprilis. feria. v. cenedñi. luna
xiii. inditide. vi. Ante initū illi⁹ euange-
lij scribit sanct⁹ Johannes in precedentī
cap. q̄ xp̄s dixit discipulis suis. qui ha-
bet mandata mea et seruat ea ille est q̄ di-
ligit me. qui autem diligit me: dilige a-

patre meo. Tunc postmodū sequit⁹ euau-
lum hodiernū (Ego sum vitis vera) Ly-
ra. sicut em̄ vitis materialis habet lignū
vile et despœcum. et quasi inutile videt.
cum tamen fructus optimos habeat. ita

xps in humana natu-
ra videbat abiect⁹ vi-
lis et despœctus. Et tñ
p̄ eius humanitatē se-
cutus est fructus glo-
riosus vnius enim na-
ture sunt vitis et pal-
mites. Et ideo xps di-
cit vitis ratione hu-
manitatis in qua na-
tura est fidelibus ho-
minibus similis (et pa-
ter meus agricula ē.)
Tho. sicut em̄ agrico-
la colit vineā v̄ agrū
ut fructificet sic deus
animā (omnem palmi-
tem in me non ferentē
fructū) Lyra id ē eos
q̄ sola fide sunt adhe-
rentes xp̄o. sed non p̄
charitate operantem.
(tollet eum.) q̄ talis
fructuofus et oculos
homo abscondet per
condemnationis sen-
tentiam. s. n morte. et
mittet in ignem eter-
num. ut patet Math.
septimo. Omnis arbor
que non facit fructus
bonum excidetur et in
ignem mittetur (et om-
nem qui fert fructum purgabit eum) Ly-
ra. per mundi tribulationes que sunt q̄
dam medicinae et purgationes (ut fructū
plus afferat) Lyra. sicut in vite materia-
li aliqui palmites etiam fructuosi reclin-
dūtur ne humor naturalis nimis disper-
gatur. Et sic virtus vñta fortificatur et
magis fructificat. Sic per tribulationes
tocunditatem vite presentis a fidelibus
recedentes corda eorum retrahunt ab
amore mundi. Et sic in toto recol-
lecta feruentius feruntur in deum et fa-
ciunt maiorem fructum bonoꝝ operum.

q̄ me misit si si venissez et lo-
cut⁹ eis fuissez pctm nō ha-
berent. Nūc aut̄ excusationē
nō habet de pctō suo. q̄ me
odit p̄em meū odit si oga
nō secissez in eis q̄ nemo ali-
us fecit pctm nō haberent.
Nūc aut̄ viderūt oderūt
et me et p̄em meuz. Et im-
pletez sermo qui in lege eoꝝ
scriptus est. quia odio ha-
buerunt me gratis.

Aliud euāgeliū de aplis.
Euāgeliū fm̄ Joh. xv.

N illo tempore
Dixit iesus discipulis suis.
Ego sum vitis vera et pater
me⁹ agricola est. omnē pal-
mitem in me non ferentem
fructum. tollet eum. et om-
nem qui fert fructuz purga-
bit eū. ut fructū pl⁹ afferat.

nem qui fert fructum purgabit eum) Ly-
ra. per mundi tribulationes que sunt q̄
dam medicinae et purgationes (ut fructū
plus afferat) Lyra. sicut in vite materia-
li aliqui palmites etiam fructuosi reclin-
dūtur ne humor naturalis nimis disper-
gatur. Et sic virtus vñta fortificatur et
magis fructificat. Sic per tribulationes
tocunditatem vite presentis a fidelibus
recedentes corda eorum retrahunt ab
amore mundi. Et sic in toto recol-
lecta feruentius feruntur in deum et fa-
ciunt maiorem fructum bonoꝝ operum.

(Jam vos mundi estis. After sermonem
quē locutus sum vobis.) Horā. Ille fuit
sermo fidei q̄ purificat credentes ut patz
Actu. xv. Fide purificās corda eorū (ma-
ne, in me & ego in yo.) Ly. q̄ fidē & chari-
tate forzatā q̄ quaz hō
est in deo & deo in ho-
mine (sicut palmes nō
potest ferre fructum a
semetipso nisi man. in
vite) Ly. Svidet̄ i vi-
te materiali. q̄ ferre
fructum non potest ni
si p̄t̄ceps sit humoris
& pinguedinis ip̄i⁹ sti-
pit̄ (nisi nec vobis) Tho-
mas. fructū aliquē po-
testis facere. i. op̄⁹ ali-
quod qđ sit meritoriu⁹
vite eterne (nisi in me
manseritis) p̄ fidem &
amorem (Ego sum vi-
tis & vos palmites.)
Ly. q. d. si vultis fru-
ctificare manete in me
(q̄ manet in me) Glo.
credendo & obedien-
do (& ego in eo) illu-
minando subuenien-
do & p̄fuerantia dan-
do (hic fert fructū ml-
tum). s. bonorum ope-
rum (q̄ sine me nihil
potestis facere) Tho.
nec pax nec multum,
immo nec cogitare ali-
quid boni. q̄ ap̄s. ij.
Cor. iii. Nō sum⁹ suf-
ficiens cogitare ali-
quid a nobis q̄ si ex no-
bis (si q̄s in me nō mā-
serit mittetur foras.)
sc̄ per abscisionem in
morte (sicut palmes) Hor. sicut palmes
a vite separatus extra vineā p̄ficitur. sic
infidelis & separationem ab unitate ec-
clesie. vt patet Apoca. ultimo. Foris ca-
nes & benefici & impudici. (& arescit) p̄
amissionem humoris grāte (& colligent
eum). s. angeli executores diuine iusticie
& in ignem mittent.

Jam vos mundi estis p̄p̄
sermonē quē locut⁹ sum vo-
bis manete in me & ego i vo-
bis. Sicut palmes non po-
test ferre fructū a semetip̄o
nisi manserit in vite. sic nec
vos nisi in me manseritis ego
sūi vītis & vos palmites. q̄
manet in me & ego in eo. hic
fert fructū multū q̄ sine me
nihil potestis facere. Si q̄s
in me non manserit mittet̄ fo-
ras sicut palmites arescit &
colliget̄ eū in ignē mittent
& ardēt. si manserit̄ in me et
verba mea in vobis manse-
rint. qđcunq̄ volueritis pe-
tit̄ & fieri vobis.

Incipit cōe de martirib⁹
& p̄io de uno martire. Euā
geliū fm̄ Adathe. xvi.

Nullo tempore
Dixit iesus discipulis suis.
Si quis vult post me veni-
re abneget semetip̄m & tol-
lat crucē suaz & sequat̄ me.

det). s. sine fine in p̄petuitate pene (si mā-
seritis in me) p̄ dilectionez (verba mea
in vobis manserint) qr̄ fit vt d̄e in glossa.
qñ facimus quod xps p̄cepit & diligim⁹
que p̄mittit qđcunq̄ volueritis.) Tho.

desiderio & affectione
(p̄teris) in oratione
discrete & p̄fueranter
& fieri vobis.) Lyra.
de pertinentib⁹ ad sa-
lute vestram.

I q̄s vult p̄
f mevenire īc.

Mathei. xvi.
Mar. viii. Lu. ix. Hāc
hystoriā huius euā-
gelij locut⁹ est d̄s ie-
sus xps anno e⁹. xxiiij
.iij. kal. augusti. feria
v. luna. xiiij. iuditione
v. q̄s inicij illi⁹ euā-
geliū scribit sc̄us Ma-
theus in eo. cap. q̄ ce-
pit iesus ostendere di-
scipulis. q̄ oportet eū
ire in hyerosolymaz &
multa pati a seniorib⁹
& scribis & principib⁹
sacerdotuz & occidi. &
tercia die resurgere.
Et assumens eū petr⁹
cepit increpare illum
dicens. Absta te deie
non erit tibi hoc q̄ cō-
uersus dixit petro. Ua-
de post me satanas.
scandalū mīhi es Ly.
id est. q̄nt̄ ē. In tē vīs
me a salute mundi im-
pedire. q̄ nō sapis q̄
dei sunt þ ea q̄ hoīm.
Ly. petr⁹ dixit istaver-
ba ibu xpo mot⁹ ex af-

fectu humano Tūc dixit iesus discipulis
suis. Si q̄s vult post mevenire Ly. meā
doctrinā & facta sequendo (abneget se-
metip̄m) Hor. i. p̄p̄ium sensum & p̄p̄iaz
volitatem (& tollerat crucē suā). i. carnis ca-
stigationē (& sequat̄ me) Hor. p̄ facta.
& virtutū imitationē. vñ Berñ. O q̄ pau-
ci post te volnnt ire d̄sē. & ad te p̄uenire